

Utredning av konsekvenser av fiskeri i området Lofoten – Barentshavet

Behandling av høringsuttalelser

April 2005



FISKERIDIREKTORATET



HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

1	INNLEDNING.....	3
1.1	BEHANDLING AV HØRINGSUTTALELSENE.....	3
1.2	UTTALELSER SOM ER RELEVANT FOR FORVALTNINGSPLANEN	4
1.3	UTTALELSER SOM ER RELEVANT FOR ALLE DELUTREDNINGENE UNDER FORVALTNINGSPLANEN.....	6
1.4	UTTALELSER SOM ER RELEVANT FOR UTREDNING AV KONSEKVENSER AV FISKERI7	
2	HØRINGSUTTALELSER.....	9
2.1	DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING.....	9
2.2	FISKERI- OG HAVBRUKSNÆRINGENS LANDSFORENING (FHL).....	13
2.3	FINNMARK FYLKESKOMMUNE.....	14
2.4	FISKEBÅTREDERNES FORBUND	19
2.5	FISKERIDIREKTORATET REGION NORDLAND.....	23
2.6	FORSVARSEPARTEMENTET.....	23
2.7	FYLKESMANNEN I FINNMARK	23
2.8	GREENPEACE	23
2.9	HAMMERFEST KOMMUNE	28
2.10	KYSTDIREKTORATET.....	29
2.11	LOFOTRÅDET	29
2.12	MÅSØY KOMMUNE	30
2.13	NATUR OG UNGDOM.....	31
2.14	NORGES FISKARLAG	34
2.15	NORGES FISKERIHØGSKOLE.....	37
2.16	NORGES GEOLOGISK UNDERSØKELSE (NGU)	37
2.17	NORGES KYSTFISKARLAG.....	37
2.18	NORGES NATURVERNFORBUND	40
2.19	NORDKAPP KOMMUNE.....	43
2.20	NORDLAND FYLKESKOMMUNE	44
2.21	NORSK INSTITUTT FOR NATURFORSKNING (NINA).....	48
2.22	NORSK POLARINSTITUTT	48
2.23	NORUT.....	50
2.24	OLJEDIREKTORATET	51
2.25	OLJEINDUSTRIENS LANDSFORENING (OLF).....	52
2.26	SAMARBEIDSRÅDET FOR BIOLOGISK MANGFOLD (SABIMA).....	53
2.27	SAMARBEIDSRÅDET FOR FYLKESFISKARLAGENE I NORGES RÅFISKLAGE DISTRIKT	54
2.28	SAMTINGET.....	55
2.29	SAMFERDSESEPARTEMENTET.....	58
2.30	SJØFARTSDIREKTORATET	58
2.31	STATENS FORURENSINGSTILSYN (SFT).....	58
2.32	TROMS FYLKESKOMMUNE	58
2.33	VESTERÅLEN REGIONRÅD.....	59
2.34	WORLD WILDLIFE FUND (WWF)	62
2.35	ØKSNES KOMMUNE	71

1 Innledning

Dette dokumentet gir kommentarer og omtaler behandlingen av høringsuttalelser som er kommet inn i den offentlige høringen av ”Utredning av konsekvenser av fiskeri i området Lofoten – Barentshavet” utgitt av Fiskeridirektoratet i 2004. Etter høringsfristens utløp den 1. november 2004 har aktuelle medlemmer av arbeidsgruppen gått gjennom høringsuttalelsene og bidratt med å besvare de enkelte uttalelser. Resultatet av dette arbeidet er forelagt den interdepartementale styringsgruppen. Høringssvarene presenteres i dette dokumentet.

Utredningen ble sendt på høring til 145 høringsinstanser, og til høringsfristens utløp var det kommet inn 35 høringsuttalelser. Høringssvarene er der det var nødvendig koordinert med Kystverket og Polarinstituttet.

Flere av høringsuttalelsene tar opp de samme problemstillingene, og arbeidsgruppen har da valgt kun å kommentere denne den første gangen den fremkommer i dokumentet. Senere svar til uttalelsen om samme problemstilling henviser til den første. På bakgrunn av det store antallet uttalelser til rapporten, har arbeidsgruppen valgt å samle høringssvarene i dette dokumentet. Dette er gjort for å få et oversiktlig og håndterbart materiale. Høringsuttalelsene er i sin helhet utlagt i et separat dokument.

1.1 BEHANDLING AV HØRINGSUTTALELSENE

Høringsuttalelsene er blitt behandlet av Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet samt diskutert i Styringsgruppen for Forvaltningsplanen for Barentshavet.

I dette dokumentet er kun de delene av høringsuttalelsene som er kommentert tatt med. Imidlertid er de fullstendige høringsuttalelsene tilgjengelige på internett (http://www.fiskeridir.no/fiskeridir/ressursforvaltning/h_ringer/forvaltningsplan_for_barentsh_ave_t), samt at det er en lenke til den enkelte høringsuttalelsen under overskriften for hvert høringsinstans.

Prosjektgruppen vil få lov å takke høringsinstansene for grundige kommentarer, som vil bli nyttige i det videre arbeidet med forvaltningsplanen.

1.2 UTTALELSER SOM ER RELEVANT FOR FORVALTNINGSPLANEN

Tabell 1 Høringsuttalelser som er blitt tatt opp av tre eller flere innstanser og som er relevant for forvaltningsplanen. Kolonne 'Nr.' viser til den første høringskommentaren med dette emnet mens kolonnen 'Ant.' gir antall innstanser som har tatt opp denne kommentaren.

RELEVANS: FORVALTNINGSPLANEN		
NR.	UTTAELSE OG SVAR	ANT.
1	Forslag om ulike former for tiltak	29
	En vurdering av tiltak vil lett føre med seg at en mister fokus fra effekten av en aktivitet og evaluering denne. Vurdering av eventuelle tiltak vil komme i forbindelse med forvaltningsplanen.	
20	Vesentlige kunnskapshull bør tettes før utredningsarbeidet er ferdig	7
	Da utredningsprogrammene ble fastsatt ble det presisert at kunnskapshull ikke skulle fylles i sektor utredningene. Utredningenes oppgave var å påpeke kunnskapshullene, samt skissere måter de kan fylles på. Av konseptnotatet (http://www.dep.no/filarkiv/218411/helhetlig_forvaltningsplan240804.pdf) til forvaltningsplanen går det frem at det i forvaltningsplanprosessen skal identifiseres forvaltningsrelevante kunnskapshull og anbefales hvordan disse bør følges opp. Det skal dermed i forvaltningsplanen gis en vurdering av kunnskapsgrunnlaget som er lagt til grunn og identifiseres forvaltningsrelevante kunnskapshull. Ut fra en slik vurdering skal planen gi føringer for prioritering av forsknings- og overvåkingsoppgaver. Noen viktige kunnskapsbehov vil på grunn av sin egenart nødvendigvis være udekket når forvaltningsplanen i første omgang presenteres. I sektorutredningene er kunnskapshullene påpekt. I selve forvaltningsplanen vil det bli foretatt en prioritering og det vil bli utarbeidet en strategi for fylling av kunnskapshullene. Forvaltningsplanen vil være dynamisk slik at den vil endres etter hvert som kunnskapshullene blir fylt.	
29	Uheldig at utredningen er avgrenset til 1nm av grunnlinjen	6
	Det er to spørsmål som knyttes til arealavgrensingen av utredningsområdet. Det ene er avgrensingen mot land som er satt til 1 nautisk mil av grunnlinjen, mens den andre er hvilke områder som skal taes med (jf. Utelatelse av Vestfjorden fra utredningsområdet). Avgrensingen til 1 nautisk mil av grunnlinjen er knyttet til Norges forpliktelser i henhold til EUs vanddirektiv. Direktivet omfatter vannforekomster ut til 1 nautisk mil av grunnlinjen og vil derfor være et viktig element i forvaltningen av kystnære farvann. Implementering av vanddirektivet følger en egen prosess. Forvaltningsplanen for Barentshavet har derimot fokus rettet mot det oseaniske økosystemet. Valget av områder som er tatt med er knyttet til grunnlaget for arbeidet med forvaltningsplanen, jf. Regjeringens Sem-erklæring og St.meld. nr. 12 (2001-2002) "Rent og rikt hav". Sem-erklæringen slår fast at det skal gjennomføres en vurdering av konsekvensene av helårig petroleumsvirksomhet fra Lofoten og nordover inkludert Barentshavet før videre petroleumsvirksomhet kan settes i gang. Vestfjordområdet er ikke aktuelt i petroleumssammenheng. Den interdepartementale Styringsgruppen for forvaltningsplanarbeidet har bestemt at utredningsområdet for alle de fire utredningene (petroleumsvirksomhet, fiskeri, skipstrafikk og ytre påvirkninger) skal være likt og dermed utelukkes Vestfjorden. Vestfjordens rolle for økosystemet og fiskeriene i Barentshavet er imidlertid helt sentral, og i Utredning Fiskeri er derfor effekter av fiskeri i Vestfjorden på ressurser som er relevant for økosystemet i Barentshavet (eks. torsk og sild) utredet. På samme måte er det vanskelig å skille fiskerier som foregår innenfor og utenfor 1 nautisk mil av grunnlinjen. Det er gjerne de samme flåtegruppene som fisker på de samme ressursene både innefor og utenfor denne grensen. I Utredning Fiskeri er derfor effekter av alt fiskeri på alle arter som er relevant for økosystemet i Barentshavet blitt utredet. I utredningen av konsekvenser av skipstrafikk i området Lofoten - Barentshavet er ulike "worst case" scenarier utredet. Scenarier for oljeuhell og radioaktivt uhell beskriver påvirkning innenfor 1 nautisk mil av grunnlinjen da slike uhell får konsekvenser for økosystemet og for samfunnet innenfor denne grensen.	
25	Mangler utdypende utredning av samfunnsmessige konsekvenser	5
	Utredningene ser på effekter av dagens og fremtidig aktivitet med hovedvekt på miljøet, ressursene. Samfunnsinteresser, derunder den fremtidige næringsutviklingen er ikke gitt det samme fokus, men dette vil bli tatt høyde for i utarbeidelse av forvaltningsplanen.	

63	Mangler definisjon av økosystembasert forvaltning	3
	Kommer i forvaltningsplanen	
231	Mangler/bekymring knyttet til hvordan man vil vurdere kumulative effekter	3
	Som et ledd i det videre arbeidet med forvaltningsplanen jobbes det med å sammenstille konsekvenser på tvers av alle sektorutredningene. Vurdering av kumulative (samvirkende) effekter er en del av dette arbeidet.	

1.3 UTTALELSER SOM ER RELEVANT FOR ALLE DELUTREDNINGENE UNDER FORVALTNINGSPLANEN

Tabell 2 Høringsuttalelser som er blitt tatt opp av tre eller flere innstanser og som er relevant for flere utredninger enn utredning fiskeri. Kolonne 'Nr.' viser til den første høringskommentaren med dette emnet mens kolonnen 'Ant.' gir antall innstanser som har tatt opp denne kommentaren.

RELEVANS: FLERE UTREDNINGER		
NR.	UTTAELSE OG SVAR	ANT.
16	Kongekrabbe. Økologi, utbredelse, forvaltning ift. internasjonale avtaler, som en ressurs eller pest mm.	6
	<p>Biodiversitetskonvensjonen er en ikke bindende avtale, men retter henstillinger til hvordan en nasjon skal forholde seg. I så måte er den norske forvaltningen i strid med CBD, men Norge bryter ingen avtaler ved den forvaltningen man har.</p> <p>Forvaltningen av kongekrabben er spesiell fordi det er en bindende avtale med Russland om forvaltningen av denne arten. Gjennom Gråsoneavtalen mellom Norge og Russland fra 1978 ble det satt et forbud mot fangst av kongekrabbe ettersom den ble introdusert for at det skulle bli en økonomisk ressurs, og da måtte bestanden få fred til å bygge seg opp til et nivå der høsting ble lønnsomt.</p> <p>Den biologiske kunnskapen om de økologiske effekter av kongekrabbe, hvordan arten vil spre seg fra Barentshavet, og de faktiske effekter av de reguleringstiltak som er satt i verk er alle felt det er knyttet stor usikkerhet til. Dette er et vesentlig kunnskapshull om dagens situasjon i Barentshavet, og utviklingen innen forvaltningsplanen virketid (frem til 2020). I utredning fiskeri er dette påpekt, og det vises til at det er igangsatt et større forskningsprogram som skal belyse de økologiske effektene krabben har hatt og kan forventes å ha. Forskningsprogrammet vil også studere artens geografiske utbredelse, og hvordan denne kan tenkes å endre seg i fremtiden. Dette forskningsprogrammet er under vegs, og det er derfor for tidlig å trekke noen konklusjoner om artens økologiske effekter eller fremtidig utbredelse.</p> <p>Dagens forvaltning av kongekrabbe er todelt. Det er et kvoteregulert fiske øst for 26°Ø, mens vest for denne linjen er det et fritt fiske. Dette forvaltningsregimet har kun vært på plass siden 2004, så det er ennå for tidlig å vurdere hvorvidt det er et effektivt tiltak for å begrense spredningen vestover. De innkomne forslag om forvaltningstiltak tas til etterretning, og vil bli løpende vurdert etter hvert som ny kunnskap om arten og dens forvaltning foreligger.</p>	
9	Fremmer SEAPOP som et program for å tette kunnskapshull om sjøfugl	4
	Dette innspillet er relevant i forbindelse med fylling av kunnskapshull og vil dermed bli tatt opp til vurdering i utforming av forvaltningsplanen.	
10	Fremmer MAREANO som et program for å tette kunnskapshull om havbunnskartlegging og havbunnsøkologi.	4
	Dette innspillet er relevant i forbindelse med fylling av kunnskapshull og vil dermed bli tatt opp til vurdering i utforming av forvaltningsplanen.	
134	Ønske om økte ressurser til kystsikkerhet	3
	Standpunktet tas til etterretning	

1.4 UTTALELSER SOM ER RELEVANT FOR UTREDNING AV KONSEKVENSER AV FISKERI

Tabell 3 Høringsuttalelser som er blitt tatt opp av tre eller flere innstanser og som kun er relevant for utredning fiskeri. Kolonne 'Nr.' viser til den første høringskommentaren med dette emnet mens kolonnen 'Ant.' gir antall innstanser som har tatt opp denne kommentaren.

UTREDNING FISKERI		
NR.	UTTAELSE OG SVAR	ANT.
71	Nedbeiting av tareskog er et glemt miljøproblem i Norge og må utredes og taes med i FP	4
	Ønske om tiltak spilles over til styringsgruppen for forvaltningsplanen.	
13	Trenger økt kunnskap om merd-konstruksjon ifm. med rømningssikring av torsk i oppdrett, samt mer kunnskap om konsekvenser av rømt torsk og genetisk påvirkning fra rømt oppdrettstorsk.	3
	Standpunktet tas til etterretning	
30	Mer forskning på konsekvenser av utslipp og lekkasjer ifm. produksjon av levende organismer	3
	Ønske om tiltak spilles over til styringsgruppen for forvaltningsplanen.	
32	Forvaltningen av fiskeressursene må knyttes til lokalsamfunnene.	3
	Standpunktet tas til etterretning	
31	Sjøpattedyrenes økologi, konkurranse med fiskeriene mm.	7
	Utredningen har fokusert på interaksjoner mellom sjøpattedyr og næring i det åpne hav da området innenfor 1nm ligger utenfor utredningsområdet.	
78	Fangst på lavere trofisk nivå må ikke skje uten sikker viten om konsekvensene	3
	Standpunktet tas til etterretning	
28	Systematisk oppfølging av kunnskapshull, og utredning av utslipp fra fiskeflåten.	3
	Driftutslipp til luft er behandlet i kapittel 9 i utredningen av konsekvenser av Skipstrafikk. Konklusjonen i rapporten når det gjelder luftutslipp fra skip er meget sikker og robust. Konklusjonen sier at "Utslippene av klimagasser (CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O) vil bidra til de globale utslippene, men det er ikke mulig å kvantifisere effektene av utslipp i utredningsområdet på miljøet. Konsekvensene av klimagassutslipp er derfor ikke vurdert her." Selv om utslipp til luft fra skipstrafikk i utredningsområdet ikke har relevans i forhold til den helhetlig forvaltningsplanen er en presis kvantifisering, etter fartøysgruppe, av stor interesse for andre formål.	
	Når det gjelder statistikk over utseilt distanse innen fiske, passasjer og gods er statistikkgrunnlaget i dagens situasjon lite oppdatert og utfyllende. God statistikk er opplistet som et kunnskapshull i avsnitt 2.10 i utredningen. Oppdatert statistikk over statusen på skipstrafikken er også viktig for gode prognoser fremover i tid. Dagens petroleumstrafikk i området har vi meget godt statistisk materiale som dokumenterer. Tallene vil månedlig bli presentert i oppdatert form på www.kystverket.no	
	Kystverket har lenge ønsket å fylle kunnskapshullet når det gjelder de usikre elementene i sjøfartsstatistikken. Når ny sjøfartsstatistikk skal utarbeides bør AIS, safeseanett og satellittsporing tas i bruk som datakilde. Fordi AIS systemet fra januar 2005 dekker hele kystlinjen er tidspunktet for oppstart av et statistikkprosjekt nå godt. Et forprosjekt når det gjelder ny sjøfartsstatistikk er derfor under planlegging. Når rådataene fra de nye datakildene blir systematisert og bearbeidet vil presisjonsnivået for statistikken bl.a. når det gjelder utseilt distanse bli et helt annet enn i dag. Når ny sjøfartsstatistikk er utarbeid vil utslipp til luft og vann for utredningsområdet kunne regnes ut med et meget høyt presisjonsnivå.	

	<p>Grunnen til at kystverket ikke ønsket å gi anslag på utslipp til luft nå er altså at det ikke engang i det høye aktivitetsscenariet er mulig å kvantifisere effekter av utslipp til luft og derfor ikke relevant for forvaltningsplan prosessen. Når anslagene ikke har relevans for forvaltningsplan arbeidet anså Kystverket det som lite hensiktsmessig å gi meget unøyaktige anslag for luftutslipp med gammelt statistikkgrunnlag ettersom vi kjente til at nytt og meget presist statistikkgrunnlag snart vil bli utarbeid.</p>	
85	Utelatt biodiversitetskonvensjonen fra omtalen av relevante internasjonale avtaler	3
	<p>Artikkel 8 (h) i biodiversitetskonvensjonen (CBD) bidrar med et meget relevant råd for hvordan nasjonale myndigheter bør forvalte fremmede arter som truer økosystemer, habitater eller arter. Et fundamentalt trekk ved CBD, til forskjell fra de fleste andre internasjonale ressurs- og miljøkonvensjoner, er at den er nettopp rådgivende, og ikke bindende for partsnasjonene. Dette kommer klart til uttrykk i de operative artiklene som har en innledende formulering: "Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate:" Dette forholdet kommer også klart til uttrykk i Artikkel 37 om partslandenes reservasjonsrett: "No reservations may be made to this Convention." Der det ikke er noen forpliktelser, er det heller ikke behov for adgang til å reservere seg.</p> <p>CBD er altså retningsgivende for partslandenes bruk og vern av biologisk mangfold. De styrende og forpliktende bestemmelser for forvaltning av fremmede arter er å finne i nasjonale lover (blant annet Naturvernloven, Viltloven og i dette tilfelle Lov om saltvannsfiske med videre) og forskrifter hjemlet i disse. Derfor er CBD med i oversikten over relevante internasjonale avtaler, men ikke omtalt under regelverk som direkte forplikter forvaltningen av arter. Forøvrig er norsk lovverk for tiden under revisjon for bedre integrering av retningslinjene i CBD.</p>	
142	Etterlyser økt innsats mot havkriminalitet	3
	Standpunktet tas til etterretning	

2 Høringsuttalelser

2.1 DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Det er imidlertid et punkt som vi ønsker skal bli supplert i det videre arbeidet med forvaltningsplanen: I beskrivelsen av konseptet for forvaltningsplanen heter det under kulepunktet som gjelder identifisering av kostnadseffektive tiltak at "Ulike tiltak vil være aktuelle i ulike deler av området. Forvaltningsplanen vil således bli en arealbasert plan". Utredningen oppfyller forventningene til scenariene slik de er beskrevet i utredningsprogrammet, men med bakgrunn i ovenstående kunne vi ha ønsket en drøfting av de mulighetene som ligger i en sterkere grad av arealbasert fiskeriforvaltning.

Nr. 1			
Relevans:	Alle	Jf.:	Jf. SKIP nr. 3
En vurdering av tiltak vil lett føre med seg at en mister fokus fra effekten av en aktivitet og evaluering denne. Vurdering av eventuelle tiltak vil komme i forbindelse med forvaltningsplanen			

Det hadde vært nyttig med vurderinger av hvordan vernede områder kan brukes som et ledd i forvaltning av fiskeressursene. Kan det være positivt både ut i fra et ressurs hensyn og hensynet til biologisk mangfold generelt at områder er permanent stengt for fiskeriaktivitet? Dette vil være relevant også i forhold til fase 2 i utarbeiding av marin verneplan

Nr. 2			
Relevans:	Alle	Jf.:	1
Ulike typer vern av områder er å regne som et tiltak, og er derfor ikke omfattet av utredningen. Jf. Nr.1.			

Vi vil anta at kontrollen med fiskeflåten vil kunne lettes gjennom sterkere arealregulering.

Nr. 3			
Relevans:	Alle	Jf.:	1

I en rapport fra United Nations Environment Programme (UNEP) om Global International Waters Assessment (GIWA) er konklusjonen at "*unsustainable exploitation of fish has the most severe impacts on the Barents Sea under present conditions*". Det er beskatningen av norsk-arktisk torsk og hyse som volder størst bekymring. På 2., 3., 4. plass vurderes fare for oljeforurensning, fare for radioaktiv forurensning og introduserte arter (særlig gjennom ballastvann).

Nr. 4			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
UNEP rapporten er basert på grunnlagsmateriale fra 1999 som er utdatert i forhold til de			

grunnlagsdata som er brukt i utredning av konsekvenser av fiskeri. Dette har HI påpekt i en kommentar til denne rapporten. Dette fører til at UNEP rapporten gir en feil fremstilling og konklusjon om status for de viktigste fiskeriene i Barentshavet pr. 2004.

Disse trofiske effektene på ikke-kommersielle arter henger trolig tett sammen med overbeskatning av kommersielle fiskebestander. På Røst er bestanden av lunde litt over en fjerdedel av hva den var på slutten av 70-tallet. Også lomvibestanden er dramatisk redusert. Vi vet ikke i hvilken grad disse fuglebestandene evner å ta seg opp igjen, men vi vet at det er arter som er svært sårbare for oljesøl, og at ytterligere press på miljøet i Barentshavet ikke vil virke i positiv retning.

Nr. 5			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Vi mener derfor at det i framtida vil bli stadig viktigere å opprettholde sunne og levedyktige bestander av kommersielle arter, og at beskatningen bør holdes på et nivå som opprettholder god reproduksjonsevne og livskraftige økosystemer generelt.

Nr. 6			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Etter vår mening er det på grunnlag av foreliggende data mulig å foreta en del spesifikke konfliktanalyser mellom sjøfugl og fiskeri i tid og rom. For eksempel vil kart over sjøfuglers utbredelse i hekketida, og hvordan disse sammenfaller med fiskerier i samme tidsrom, gi en pekepinn på sannsynligheten for at fuglene fanges som bifangst i fiskeriene. Slike sammenstillinger bør være grunnlag for dynamiske forvaltningstiltak.

Nr. 7			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

DN vil følge opp med å understreke at det er viktig med kunnskapsoppbygging på interaksjoner, sumeffekter, og også med fokus på ikke-kommersielle arter.

Nr. 8			
Relevans:	Fiskeri og Ytre	Jf.:	20
Standpunktet tas til etterretning			

I forvaltningsplanens grunnlagsrapport om kunnskapsmangler lå fokus på mer grunnleggende kunnskapsmangler, mens de separate konsekvensutredningene skulle ivareta de mer spesifikke manglene knyttet til den enkelte sektor. DN viser til at det for

fugl er foreslått et program (SEAPOPOP) for å samle inn parallelle dataserier for bestandsutvikling, reproduksjon, overlevelse og næringsvalg.

Nr. 9			
Relevans:	Fiskeri og Ytre	Jf.:	20, jf. Skip 27
Dette innspillet er relevant i forbindelse med fylling av kunnskapshull og vil dermed bli tatt opp til vurdering i utforming av forvaltningsplanen.			

En generell kartlegging av havbunnen vil være viktig for å kunne bevare verdifulle arealer (se forrige kap om biotopødeleggelse), både i forhold til fiskeriaktivitet, petroleumsaktivitet, og ved mulige uhell med skipstrafikken. Det har i flere år vært foreslått et program (MAREANO) som skal samle og øke kunnskapen om havbunnen. Dersom programmet blir realisert vil det kunne dekke et viktig kunnskapshull.

Nr. 10			
Relevans:	Fiskeri og Ytre	Jf.:	20, jf. Skip 27
Dette innspillet er relevant i forbindelse med fylling av kunnskapshull og vil dermed bli tatt opp til vurdering i utforming av forvaltningsplanen.			

DN mener at fiskerimyndighetene som forvaltningsansvarlig må sette større fokus på rødlistearter og ansvarsartene, klargjøre utfordringer knyttet til kunnskapsgrunnlag, effekter av fiskerier, og eventuelt tiltak for å gjenopbygge levedyktige bestander.

Nr. 11			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Dersom det skulle bli aktuelt å drive høsting av andre trofiske nivå enn de som drives kommersielt i dag, (f. eks raudåte) må man ha kunnskap om konsekvenser før en slik høsting bygges opp. Tilsvarende må konsekvenser av utvikling av fiskerier på nye arter utredes før det utvikles.

Nr. 12			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Torsk rømmer gjennom hull i merdene i langt større grad enn laks, og det er behov for økt kunnskap om merdskonstruksjoner og rømmingssikring for denne arten og andre nye marine oppdrettsarter.

[...]

Det er behov for utredninger av konsekvenser av rømt torsk og genetisk påvirkning.

Nr. 13			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

DN ønsker også at det skal utarbeides en "svarteliste" over arter som kan forventes introdusert, slik som det er gjort i flere andre land. På denne måten søker en å unngå introduksjoner, eller å oppdage nye organismer så tidlig som mulig.

Nr. 14			
Relevans:	Fiskeri og Ytre	Jf.:	1

Snøkrabben har sannsynligvis kommet som larver med ballastvann og er i ferd med å etablere seg i norske farvann. Dersom snøkrabben eksploderer i antall slik kongekrabben har gjort, vil også denne arten kunne bli kommersielt interessant. Arten er meget stor, og den kan være miljømessig bekymringsfull, og den er introdusert ved uhell. Det bør aktivt gjøres tiltak for å hindre den i å etablere seg i norske farvann.

Nr. 15			
Relevans:	Fiskeri og Ytre	Jf.:	1
Det er ukjent hvordan snøkrabbe er blitt introdusert i Barentshavet, der en mulighet er introduksjon via ballastvann, men en annen og like reell forklaring er naturlig introduksjon via havstrømmer eller vandring fra farvann ved Grønland. For øvrig er dette et ønske om forvaltningstiltak, og det henvises da til nr. 1.			

Vi mener at forvaltningen av kongekrabbe må være i tråd med Biodiversitetskonvensjonen og Havrettskonvensjonen. Ved at Norge ikke driver fangst av hunner økes bl a risikoen for spredning via ballastvann, på grunn av den relativt lange pelagiske larveperioden. Vi mener at bestanden må holdes mer aktivt i sjakk enn det som nå er tilfellet, både av hensyn til de effekter krabben har på vårt eget miljø, men også for å redusere risikoen for spredning til andre land.

Nr. 16			
Relevans:	Fiskeri og Ytre	Jf.:	
Biodiversitetskonvensjonen er en ikke bindende avtale, men retter henstillinger til hvordan en nasjon skal forholde seg. I så måte er den norske forvaltningen i strid med CBD, men Norge bryter ingen avtaler ved den forvaltningen man har.			
Forvaltningen av kongekrabben er spesiell fordi det er en bindende avtale med Russland om forvaltningen av denne arten. Gjennom Gråsonavtalen mellom Norge og Russland fra 1978 ble det satt et forbud mot fangst av kongekrabbe ettersom den ble introdusert for at det skulle bli en økonomisk ressurs, og da måtte bestanden få fred til å bygge seg opp til et nivå der høsting ble lønnsomt.			

Den biologiske kunnskapen om de økologiske effekter av kongekrabbe, hvordan arten vil spre seg fra Barentshavet, og de faktiske effekter av de reguleringstiltak som er satt i verk er alle felt det er knyttet stor usikkerhet til. Dette er et vesentlig kunnskapshull om dagens situasjon i Barentshavet, og utviklingen innen forvaltningsplanen virketid (frem til 2020). I utredning fiskeri er dette påpekt, og det vises til at det er igangsatt et større forskningsprogram som skal belyse de økologiske effektene krabben har hatt og kan forventes å ha. Forskningsprogrammet vil også studere artens geografiske utbredelse, og hvordan denne kan tenkes å endre seg i fremtiden. Dette forskningsprogrammet er under vegs, og det er derfor for tidlig å trekke noen konklusjoner om artens økologiske effekter eller fremtidig utbredelse.

Dagens forvaltning av kongekrabbe er todelt. Det er et kvoteregulert fiske øst for 26°Ø, mens vest for denne linjen er det et fritt fiske. Dette forvaltningsregimet har kun vært på plass siden 2004, så det er ennå for tidlig å vurdere hvorvidt det er et effektivt tiltak for å begrense spredningen vestover. De innkomne forslag om forvaltningstiltak tas til etterretning, og vil bli løpende vurdert etter hvert som ny kunnskap om arten og dens forvaltning foreligger.

Med økende skipsaktivitet i området savner DN en omtale av hvilke forvaltningsmessige tiltak som er aktuelle når kongekrabben og eventuelt andre fremmede arter kommer til Svalbard. Vi savner altså en uttalt strategi for introduserte arter som har eller kan få kommersiell interesse.

Nr. 17			
Relevans:	Fiskeri og Ytre	Jf.:	14, 16

2.2 FISKERI- OG HAVBRUKSNÆRINGENS LANDSFORENING (FHL)

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

FHL reagerer på utredningens ensidige problemfokusering knyttet til havbruksvirksomhet. Det er til dels ubegrunnede påstander i utredningen og tilgjengelig nyere forskning og utvikling innen næringen når det gjelder for eksempel lus og alternative forkilder er ikke omtalt. Havbruksnæringens verdiskaping samt betydning og fremtidspotensialet for en rekke kystsamfunn mangler i tillegg helt. En rekke tema som er omtalt i underlagsrapporten "Beskrivelse av havbruksnæringen i området Lofoten til den norskrussiske grense" er ikke tatt med i foreliggende utredning. I utredningens kap. 7 Samfunnmessige effekter av fiskeriene er heller ikke det store potensialet for økt samarbeid mellom fiskeri- og havbruksnæringen som et ledd i fremtidsutviklingen av næringene nevnt.

Nr. 18			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Sammenlignet med det fokus verdiskapings- og sysselsettingspotensialet i petroleumsvirksomheten har fått i "Utredning av konsekvenser av helårig petroleumsvirksomhet i området Lofoten — Barentshavet" kommer dagens og fremtidig verdiskapings- og sysselsettingspotensialet i fiskeri- og havbruksnæringen klart dårligere frem i "Utredning av konsekvenser av fiskeri i området Lofoten — Barentshavet". FHL beklager dette, men går samtidig ut i fra at dette ikke vil få betydning for "vekting" av de ulike næringene ved utarbeidelse av forvaltningsplanen.

Nr. 19			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	18

Vi påpekte også at noen av de vesentligste kunnskapshull bør tettes før en anser utredningsarbeidet for fullført.

Nr. 20			
Relevans:	Alle	Jf.:	jf. SKIP nr 7
<p>Da utredningsprogrammene ble fastsatt ble det presisert at kunnskapshull ikke skulle fylles i sektor utredningene. Utredningenes oppgave var å påpeke kunnskapshullene, samt skissere måter de kan fylles på.</p> <p>Av konseptnotatet (http://www.dep.no/filarkiv/218411/helhetlig_forvaltningsplan240804.pdf) til forvaltningsplanen går det frem at det i forvaltningsplanprosessen skal identifiseres forvaltningsrelevante kunnskapshull og anbefales hvordan disse bør følges opp.</p> <p>Det skal dermed i forvaltningsplanen gis en vurdering av kunnskapsgrunnet som er lagt til grunn og identifiseres forvaltningsrelevante kunnskapshull. Ut fra en slik vurdering skal planen gi føringer for prioritering av forsknings- og overvåkingsoppgaver.</p> <p>Noen viktige kunnskapsbehov vil på grunn av sin egenart nødvendigvis være udekket når forvaltningsplanen i første omgang presenteres. I sektorutredningene er kunnskapshullene påpekt. I selve forvaltningsplanen vil det bli foretatt en prioritering og det vil bli utarbeidet en strategi for fylling av kunnskapshullene. Forvaltningsplanen vil være dynamisk slik at den vil endres etter hvert som kunnskapshullene blir fylt.</p>			

Slik vi ser det kan det bli en stor utfordring for norske myndigheter å etablere en god forvaltningsplan for Barentshavet uten at en samtidig har en betydelig økt innsats innen kartlegging, overvåking og forskning.

Nr. 21			
Relevans:	Alle	Jf.:	
<p>Dette er et innspill til forvaltningsplanen, og vil bli tatt med videre i prosessen.</p>			

2.3 FINNMARK FYLKESKOMMUNE

([lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen](#))

Det er lite offensivt å kun basere utredningene på eksisterende kunnskap. Nyskapingspotensialet vil dermed bli begrenset. Vel så viktig som eksisterende kunnskaper er det å få belyst områder hvor det er kunnskapsmangler.

Nr. 22			
Relevans:	Alle	Jf.:	20

Det må settes av tilstrekkelige midler til videre oppfølging av utredningene for å dekke opp områder som er preget av fragmenterte og mangelfulle kunnskaper.

Nr. 23			
Relevans:	Alle	Jf.:	21

En svakhet ved utredningene er mangel på felles skala for vurdering av effekter, som tidsmessig- og geografisk utstrekning samt påvirkningsgrad av identifiserte konsekvenser for de ulike konsekvensvariablene.

Nr. 24			
Relevans:	Alle	Jf.:	jf. Skip 66
Dette er en riktig observasjon, og man vil ifm. utarbeidelsen av forvaltningsplanen sammenstille effekter på tvers av utredningene, og man går da gjennom de ulike utredningene for å få disse kompatible. Det hadde imidlertid vært best om dette var avklart på forhånd.			

Det som savnes er en grundigere utredning av hva som gir muligheter for en fremtidig positiv næringsutvikling i samspill med miljøet.

Nr. 25			
Relevans:	Alle	Jf.:	jf. YTRE 13
Utredningene ser på effekter av dagens og fremtidig aktivitet med hovedvekt på miljøet, ressursene. Samfunnsinteresser, derunder den fremtidige næringsutviklingen er ikke gitt det samme fokus, men dette vil bli tatt høyde for i utarbeidelse av forvaltningsplanen.			

I den videre prosessen med utarbeidelse av helhetlig forvaltningsplan for alle norske havområder er det viktig å presisere at nordlige og sørlige havområder får et likt og forutsigbart forvaltningsregime, slik at verdiskaping og næringsutvikling i nord ikke hemmes av strengere rammebetingelser enn i sør.

Nr. 26			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Tas til etterretning. Når det gjelder fremtidige forvaltningsregimer i Barentshavet henvises det til Forvaltningsplanen.			

I utredningene må planene i Nordvest-Russland integreres bedre sammen med forvaltning av Barentshavet og utvikling av aktiviteter. Videre bør det fokuseres tydeligere på hvilke konsekvenser dette kan få for samfunns- og næringsutvikling.

Nr. 27			
Relevans:	Alle	Jf.:	

Dette er tatt hensyn til ved at man holder russiske myndigheter kontinuerlig oppdatert om arbeidet med forvaltningsplanen. Det vil videre være naturlig at forvaltningsplanen brukes aktivt i de samarbeidsfora som eksisterer mellom norske og russiske myndigheter om forvaltning av fiskeri, miljø, skipstrafikk og petroleumsvirksomhet i Barentshavet.

Utredning av konsekvenser av fiskeri:

Det videre arbeid med forvaltningsplanen krever systematisk oppfølging av de eksisterende kunnskapshullene, blant annet innen:

Samspill mellom artene i utredningsområdet

Sjøpattedyr og sjøfugls rolle

Sikre fiskeristatistikkens kvalitet

Biologisk overvåking

Utredningen mangler en kvantifisering av utslipp fra fiskeflåten. En forutsetning for å kunne etablere en helhetlig forvaltning av Barentshavet er å fa dokumentert miljøskadelig utslipp fra de ulike sektorene. Her burde utslipp til luft av CO₂, NO_x og svovel, samt utslipp til sjø av kjemikalier, fett og olje fra fiskeflåten være utredet.

Nr. 28

Relevans:

Fiskeri

Jf.:

"Driftutslipp til luft er behandlet i kapittel 9 i utredningen av konsekvenser av Skipstrafikk. Konklusjonen i rapporten når det gjelder luftutslipp fra skip er meget sikker og robust. Konklusjonen sier at "Utslippene av klimagasser (CO₂, CH₄, N₂O) vil bidra til de globale utslippene, men det er ikke mulig å kvantifisere effektene av utslipp i utredningsområdet på miljøet. Konsekvensene av klimagassutslipp er derfor ikke vurdert her." Selv om utslipp til luft fra skipstrafikk i utredningsområdet ikke har relevans i forhold til den helhetlig forvaltningsplanen er en presis kvantifisering, etter fartøysgruppe, av stor interesse for andre formål.

Når det gjelder statistikk over utseilt distanse innen fiske, passasjer og gods er statistikkgrunnlaget i dagens situasjon lite oppdatert og utfyllende. God statistikk er opplistet som et kunnskapshull i avsnitt 2.10 i utredningen. Oppdatert statistikk over statusen på skipstrafikken er også viktig for gode prognoser fremover i tid. Dagens petroleumstrafikk i området har vi meget godt statistisk materiale som dokumenterer. Tallene vil månedlig bli presentert i oppdatert form på www.kystverket.no

Kystverket har lenge ønsket å fylle kunnskapshullet når det gjelder de usikre elementene i sjøfartsstatistikken. Når ny sjøfartsstatistikk skal utarbeides bør AIS, safeseanett og satellittsporing tas i bruk som datakilde. Fordi AIS systemet fra januar 2005 dekker hele kystlinjen er tidspunktet for oppstart av et statistikkprosjekt nå godt. Et forprosjekt når det gjelder ny sjøfartsstatistikk er derfor under planlegging. Når rådataene fra de nye datakildene blir systematisert og bearbeidet vil presisjonsnivået for statistikken bl.a. når det gjelder utseilt distanse bli et helt annet enn i dag. Når ny sjøfartsstatistikk er utarbeid vil utslipp til luft og vann for utredningsområdet kunne regnes ut med et meget høyt presisjonsnivå.

Grunnen til at kystverket ikke ønsket å gi anslag på utslipp til luft nå er altså at det ikke engang i det høye aktivitetsscenariet er mulig å kvantifisere effekter av utslipp til luft og derfor ikke relevant for forvaltningsplan prosessen. Når anslagene ikke har relevans for forvaltningsplan arbeidet anså Kystverket det som lite hensiktsmessig å gi meget unøyaktige anslag for luftutslipp med gammelt statistikkgrunnlag ettersom vi kjente til at nytt og meget presist statistikkgrunnlag snart vil bli utarbeid.

Det er uheldig at utredningen er geografisk avgrenset inn mot kysten til 1 nautisk mil utenfor grunnlinjen, noe som medfører en svært begrenset fokus på havbruksnæringen.

Nr. 29			
Relevans:	Alle	Jf.:	jf. SKIP 51
<p>Det er to spørsmål som knyttes til arealavgrensingen av utredningsområdet. Det ene er avgrensingen mot land som er satt til 1 nautisk mil av grunnlinjen, mens den andre er hvilke områder som skal taes med (jf. Utelatelse av Vestfjorden fra utredningsområdet).</p> <p>Avgrensingen til 1 nautisk mil av grunnlinjen er knyttet til Norges forpliktelser i henhold til EUs vanddirektiv. Direktivet omfatter vannforekomster ut til 1 nautisk mil av grunnlinjen og vil derfor være et viktig element i forvaltningen av kystnære farvann. Implementering av vanddirektivet følger en egen prosess. Forvaltningsplanen for Barentshavet har derimot fokus rettet mot det oseaniske økosystemet.</p> <p>Valget av områder som er tatt med er knyttet til grunnlaget for arbeidet med forvaltningsplanen, jf. Regjeringens Sem-erklæring og St.meld. nr. 12 (2001-2002) "Rent og rikt hav". Sem-erklæringen slår fast at det skal gjennomføres en vurdering av konsekvensene av helårig petroleumsvirksomhet fra Lofoten og nordover inkludert Barentshavet før videre petroleumsvirksomhet kan settes i gang. Vestfjordområdet er ikke aktuelt i petroleumssammenheng.</p> <p>Den interdepartementale Styringsgruppen for forvaltningsplanarbeidet har bestemt at utredningsområdet for alle de fire utredningene (petroleumsvirksomhet, fiskeri, skipstrafikk og ytre påvirkninger) skal være likt og dermed utelukkes Vestfjorden. Vestfjordens rolle for økosystemet og fiskeriene i Barentshavet er imidlertid helt sentral, og i Utredning Fiskeri er derfor effekter av fiskeri i Vestfjorden på ressurser som er relevant for økosystemet i Barentshavet (eks. torsk og sild) utredet.</p> <p>På samme måte er det vanskelig å skille fiskerier som foregår innenfor og utenfor 1 nautisk mil av grunnlinjen. Det er gjerne de samme flåtegruppene som fisker på de samme ressursene både innefor og utenfor denne grensen. I Utredning Fiskeri er derfor effekter av alt fiskeri på alle arter som er relevant for økosystemet i Barentshavet blitt utredet. I utredningen av konsekvenser av skipstrafikk i området Lofoten - Barentshavet er ulike "worst case" scenarier utredet. Scenarier for oljehell og radioaktivt uhell beskriver påvirkning innenfor 1 nautisk mil av grunnlinjen da slike uhell får konsekvenser for økosystemet og for samfunnet innenfor denne grensen.</p>			

Det må forskes mer på konsekvensen ved utslipp og lekkasje i forbindelse med produksjon på levende organismer

Nr. 30			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	1
Ønske om tiltak spilles over til styringsgruppen for forvaltningsplanen.			

Problematikken rundt sel bør utredes bedre i forhold til hvilken innvirkning tilstedeværelse av sel i nære kystområder kan ha for næringsutvikling og fiskebestander. I henhold til dette arbeidet bør det legges opp til økt beskatning av sel, både i kystnære områder og i Barentshavet. Fangst av vågehval bør også økes.

Nr. 31			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Utredningen har fokusert på interaksjoner mellom sjøpattedyr og næring i det åpne hav da området innenfor 1nm ligger utenfor utredningsområdet.			

Fiskeressursene må knyttes opp mot lokalsamfunnene. Fisken som fiskes utenfor kysten av Finnmark og de nære havområdene skal ilandføres og produseres i Finnmark. Disse fiskeressursene må i praksis ikke kunne selges ut av Finnmark. Prinsippet om at nærhet gir rett må gjelde.

Nr. 32			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

2.4 FISKEBÅTREDERNES FORBUND

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Forbund mener det er nødvendig å utrede nærmere hvilke implikasjoner dette kan få i forhold til fremtidige fiskeriavtaler med Russland og statusen til vernesonen ved Svalbard. Forbundet mener det er viktig å dokumentere endrede vandringsmønstre også for makrell og kolmule, for å legitimere norsk sonetilhørighet.

Nr. 33			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Spesifikke effekter av fremtidige klimaendringer er umulige å forutse, og man har derfor kun omtalt disse i mer generelle former i utredningene.			

Som eksempel er det nevnt at innføringen av sorteringsrist i rekestrål er gjort uten at en kan dokumentere effektene risten måtte ha i forhold til utsortering av skater og andre rovfisk, og hvilken betydning dette har for økosystemet. Effektene ved bruk av sorteringsrist i torskestrål med hensyn til biomasse og bestandsstruktur, er heller ikke dokumentert i forhold til betydningen for økosystemet. Forbundet er enig i at konsekvensene må utredes før nye tekniske reguleringer iverksettes.

Nr. 34			
Relevans:	Fisker	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Forbundet mener likevel det er viktig å få kartlagt utkast- og bidødelighet i alle fiskerier.

Nr. 35			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

I denne forundersøkelsen ble bl.a. følgende forhold fremhevet som viktig for miljøsertifisering, og hvor det ble pekt på et behov for nærmere utredning i forbindelse med en helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet:

Kartlegging av marine habitat mht. påvirkning av fiskeredskaper.

Bifangst av kommersielle og ikke-kommersielle fiskearter, sjøfugl og sjøpattedyr. Effekten av tapte garn.

Nr. 36			
Relevans:	Fisker	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Fiskebåtrederne mener at kunnskapene om bestandene av sjøpattedyr i Barentshavet er for dårlige, og viser til at det kun finnes gode bestandsestimat for

vågekval og grønlandssel i dette området. Andre kvalbestander er i liten grad kartlagt og fiskekonsumet til disse artene er derfor ikke kjent. Fiskebåtrederne mener det er av stor betydning å kjenne fiskekonsumet til alle bestander av sjøpattedyr av en viss størrelse for å komme nærmere målet om en flerbestandsforvaltning.

Nr. 37			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	31
Dette er påpekt som et kunnskapshull i utredningen.			

Forbundet ber om at regjeringen utreder konsekvensene av slike avtaler for fiskeriene, før de undertegnes og blir juridisk bindende for Norge. Johannesburg-erklæringen av 2002 setter fokus på økosystembasert forvaltning. Fiskebåtrederne mener Norge fortsatt mangler kunnskap om interaksjoner mellom ulike fiskebestander og mellom sjøpattedyr og fiskebestander, og en vilje til å tilsette på slik kunnskapsbygging, i forhold til å kunne modellere bestandsutviklingen i et flerbestandsperspektiv. Likevel må det være mulig å justere dagens enbestands forvaltningsråd basert på foreliggende flerbestandskunnskaper.

Nr. 38			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Forbundet er i utgangspunktet skeptisk til å utvide omfanget av marine verneområder med mindre det dreier seg om svært spesiell bunntopografi.

Nr. 39			
Relevans:	Alle	Jf.:	1

Fiskebåtrederne mener det må dokumenteres at bruk av bunntål påvirker overlevelsen til loddeegg før en tar stilling til eventuelle restriksjoner på trålfisket.

Nr. 40			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Det er gjennomført undersøkelser som dokumenterer en økning i dødelighet på opp til 7,5% for loddeegg som er blitt virvlet opp av trål-gear (Bakke og Bjørke, 1973, FiskDir. Skri. Ser. HavUnders. 16).			

Fiskebåtrederne mener kunnskapsgrunnlaget om rekebestanden er begrenset. Forbundet viser til at torskebestanden konsumerer flere ganger så mye reker som fiskerne fangster i løpet av et år, og stiller derfor spørsmålsteget ved effektene av en eventuell kvoteregulering.

Nr. 41			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Utredningen har ikke foreslått en kvoteregulering av rekefisket, men kun påpekt at dette			

fiskeriet ikke er kvoteregulert pr. i dag.

En eventuell endring av minstemålet må etter forbundets mening begrunnes i hvilken bestandsmessig effekt dette vil få, samt konsekvensene for rekefisket. Forbundet mener kunnskapsgrunnlaget for rekebestanden er for spinkelt og ønsker derfor økt innsats i forskningen på denne bestanden, særlig når det gjelder predatorers beiting på rekebestanden.

Nr. 42

Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Kunnskapen om reke kan bli betydelig bedre, men den er tilstrekkelig god til at man kjenner konsekvensene av å fiske en stor andel av yngre reker (3-4 år). Se side 64 i utredningen.			

Forbundet ber derfor om at intensjonsavtalen mellom Fiskebåtrederne Forbund og Fiskeridepartementet følges opp slik at havgående fiskefartøy kan inngå som et supplement i beredskapen. Forbundet er dessuten opptatt av at trafikksentralen i Vardø og permanente seilingsleder utenfor norsk territorialfarvann snarest blir operativ.

Nr. 43

Relevans:	Fiskeri og Skipstrafikk	Jf.:	
"Når det gjelder intensjonsavtalen mellom Fiskebåtrederne forbund og Fiskeri- og kystdepartementet så ligger den hos departementet til vurdering. Det er besluttet at det skal etableres en trafikksentral i Vardø for å overvåke skipstrafikk i nordområdet. Arbeidet med trafikksentralen i Vardø er påbegynt og det er planlagt driftsstart i 2007.			

Forbundet ber om at regjeringen bevilger penger til forskning på tiltak som kan redusere risikoen for slik spredning.

Nr. 44

Relevans:	Fisker og Ytre	Jf.:	14, jf SKIP 53
Den 13. februar 2004 ble det i IMO: FNs skipsfartsorganisasjon, vedtatt en ny internasjonal konvensjon om behandling av ballastvann. Konvensjonen vil tre i kraft 12 måneder etter at 30 stater som representerer 35 % av verdens tonnasje har ratifisert den. I henhold til konvensjonen vil kravene til behandling av ballastvann bli obligatoriske i perioden 2009 - 2016. Krav til behandling vil være avhengig av skipets ballastvannkapasitet og når de er konstruert. Det bør pekes på at det allerede før den nye ballastvannkonvensjonen ble vedtatt fantes muligheter for ensidige vedtak om særlige bestemmelser med hensyn på behandling av ballastvann. Slike finnes bl.a. i Chile, USA, Canada, Australia, New Zealand og Israel. I den nye konvensjonen er det formalisert muligheter til å vedta strengere regler for hvordan ballastvann skal behandles i enkelte land eller regioner. I vår situasjon ville det være viktig å komme frem til en felles forståelse med Russland om denne problemstillingen. Når ballastvannkonvensjonen trer i kraft skal i prinsippet alle skip som kommer fra en oversjøisk havn ha byttet ballastvann over dypt vann i Atlanterhavet før de nærmer seg norske farvann, eller ha benyttet teknologi som gir en tilsvarende renseeffekt. Fra 2004 - 2014 skal			

de benytte teknologi som har betydelig bedre renseeffekt. Fartøy som kommer fra europeiske havner, vil ikke kunne finne områder å foreta utskifting av ballastvann i åpent farvann (med tilstrekkelig dyp) før et godt stykke opp langs norskekysten, og siden deler av Barentshavet er forholdsvis grunt, vil det være områder langs norskekysten som peker seg ut som sannsynlige områder for ballastvannbytte.

Det vises videre til avsnitt 14.4 i utredning Skipstrafikk som gir en god innføring i mulige avbøtende tiltak når det gjelder ballastvann problematikken.

Fiskebåtrederne Forbund forutsetter at regjeringen bevilger penger til å overvåke utviklingen av miljøgifter i havet. Dette er særlig viktig med tanke på at også nyintroduserte miljøgifter som for eksempel flammehemmende stoffer er til stede i økosystemet i Barentshavet.

Nr. 45			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	1
Ønske om tiltak spilles over til styringsgruppen for forvaltningsplanen.			

2.5 FISKERIDIREKTORATET REGION NORDLAND

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

2.6 FORSVARSDEPARTEMENTET

[\(lenke PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

FD vil her presisere at i tilknytning til planlegging av større øvelser involveres blant annet fiskerimyndighetene, i tillegg til at deltagende enheter tilføres informasjon om kjent fiskeriaktivitet og eventuelle sårbare områder.

Nr. 46			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Dette er bare delvis riktig, i noen grad involveres Fiskeridirektoratets regionkontorer. I større øvelser som går over flere regioner må Fiskeridirektoratet sentralt involveres, dette er i dag ikke formalisert.			

Videre gjennomfører Kystvakten rutinemessig vannprøvetaking, noe som ytterligere kan effektiviseres.

Nr. 47			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Det vises her til NOU 2003 nr. 32 – Mot nord.

Nr. 48			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

2.7 FYLKESMANNEN I FINNMARK

[\(lenke PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

2.8 GREENPEACE

[\(lenke PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Arealplanlegging i store havområder er Forvaltningsplanenes store mulighet, men det er også utredningenes store svakhet at de ikke utdyper mulighetene for konkret arealdisponering.

Nr. 49			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Ifølge konseptet for forvaltningsplanen (http://www.dep.no/filarkiv/218411/helhetlig_forvaltningsplan240804.pdf) så vil			

arealplanlegging bli en del av forvaltningsplanen. Konseptnotatet sier følgende om arealdisponering: ”Ved behov for tiltak for å redusere de samlede konsekvensene eller hindre potensielle arealkonflikter i hele eller deler av havområdet, vil muligheten for å gjennomføre relevante tiltak bli vurdert i alle sektorer slik at de mest kostnadseffektive tiltakene kan bli identifisert. Samfunnsøkonomisk kostnad og nytte av ulike tiltak vil bli beregnet så langt det lar seg gjøre. Ulike tiltak vil være aktuelle i ulike deler av havområdet. Forvaltningsplanen vil således bli en arealbasert plan. Folkeretten setter grenser for Norges myndighet i sjøterritoriet og på det åpne hav. Nasjonale tiltak vil derfor bli vurdert innenfor den ramme folkeretten setter.”

Mye av analysen og beskrivelsen i utredningene er god, men vi savner flere, modigere og bedre forslag til forvaltningstiltak for å møte truslene som blir skissert.

Nr. 50

Relevans: Alle

Jf.:

Det er blitt bestemt at man ikke skulle vurdere ulike tiltak i utredningene. Dette kommer i arbeidet med forvaltningsplanen.

Vi ser det som naturlig at den overordnede forvaltningsmyndigheten på bakgrunn av forvaltningsplanen legges til Miljøverndepartementet.

Nr. 51

Relevans: Alle

Jf.:

Standpunktet tas til etterretning

For at planen skal kunne vurdere ulike forvaltningsmetoder opp mot hverandre og anbefale de mest effektive forvaltningstiltakene må vi kjenne til effektene av de aktuelle tiltakene. Samtidig børe tiltakene i dette tilfelle i høyeste grad inkludere arealinndeling og arealplanbasert forvaltning.

Nr. 52

Relevans: Alle

Jf.:

50

Vi mener videre det er en stor svakhet at utredningene i altfor liten grad vurderer effektene av ulike forvaltningstiltak.

Nr. 53

Relevans: Alle

Jf.:

50

Det er svært beklagelig hvis det er slik at politiske føringer og frykt for mulige kontroversielle forslag har ført til at effektene av mange aktuelle forvaltningstiltak ikke er tilstrekkelig utredet.

Nr. 54

Relevans: Alle

Jf.:

50

Dette dokumentet presenterer vår høringsuttalelse til de tre deldutredningene som en helhet, ettersom de skal danne grunnlag for den samme, viktige forvaltningsplanen. Ettersom utredningen om olje, som for øvrig etter vår oppfatning holder en helt annen og lavere kvalitet, også skal inngå i dette grunnlaget, kan vår uttalelse til denne leses på [www.greenpeace.org/multimedia/download/1/32794510/comment for ULB.pdf](http://www.greenpeace.org/multimedia/download/1/32794510/comment%20for%20ULB.pdf)

Vi har tidligere påpekt at denne utredningen burde følge samme metode og oppsett som de tre øvrige.

Nr. 55			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Ny forskning viser at oppretting av marine reservater kan være den eneste redningen for havmiljøet. Av Norges 1556 naturreservater, nasjonalparker og andre vernede områder er 314 vernede vassdrag. Ingen av disse omfatter havområder, bortsett fra enkelte rev som har fått en viss beskyttelse i det siste. Vern av korallrevene er en god begynnelse, men ikke nok.

Før det åpnes for noen ytterligere industriell aktivitet i Barentshavet, må det settes til side store verneområder der deler av Barentshavets økosystem kan få utfolde seg og utvikle seg uten menneskelig påvirkning. De allerede identifiserte "Særlig Verdifulle Områder" i norsk del av Barentshavet er allerede gode kandidater for vernetiltak. Samtidig var denne vurderingen fokusert på sårbarhet for olje, og overså samtidig mange av de mest verdifulle sjøfuglområdene. Vurderingen et således et godt utgangspunkt for vern, men bør suppleres med flere sårbarhetsvurderinger.

Nr. 56			
Relevans:	Alle	Jf.:	1

Marine verneområder skal ikke bare være små nøkkelområder, men må omfatte større, sammenhengende områder. Se også vedlegg.

Nr. 57			
Relevans:	Alle	Jf.:	1

Bunntråling i områder med koraller eller havbunnsfjell eller rygger må unngås. Resultatene fra ULB viser at Nordland VI, Nordland VII, Troms I, Troms II, Bjørnøya Vest og Finnmark Øst samt de kystnære områdene i resten av utredningsområdet bør være opplagte kandidater til status som "petroleumsfrie områder". Som utgangspunkt bør hele området holdes petroleumsfritt, og det er uansett ikke hast med å utvinne fossile ressurser i Lofoten og Barentshavet.

Nr. 58			
Relevans:	Alle	Jf.:	1

Internasjonal regulering, som PSSA-status, vil kunne styrke mulighetene for norsk miljø-jurisdiksjon i området. Parallelt med at en PSSA-status vil øke mulighetene for at de øvrige arealreguleringene blir respektert, vil nasjonale verneordninger øke muligheten for å få gjennomslag for PSSA-status.

Nr. 59			
Relevans:	Alle	Jf.:	1

Vi vil også anføre at både Forvaltningsplanen og de relevante bakgrunnsdokumentene bør gjøres tilgjengelig på engelsk, for i størst mulig grad å kunne internasjonalisere prosjektet.

Nr. 60			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Det er planer om å oversette noen av de mest sentrale dokumentene til engelsk og russisk.			

Vi ser det som naturlig at den overordnede forvaltningsmyndigheten på bakgrunn av forvaltningsplanen legges til Miljøverndepartementet.

Nr. 61			
Relevans:	Alle	Jf.:	51

Det er også interessant å merke seg at utredningen så klart påpeker at en økning av fisketrykket på dagens arter til fiskefôr ikke vil være bærekraftig og at en økning av havbruksaktiviteten derfor må baseres på at nye forkilder blir tatt i bruk. Dette er en svært viktig observasjon, som bør følges opp med forslag til forvaltningstiltak, både knyttet til kontroll og arbeid med vegetabiliske forkilder. Eksport av problemet til sørligere breddegrader er ikke en bærekraftig løsning.

Nr. 62			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	1
Ønske om tiltak spilles over til styringsgruppen for forvaltningsplanen.			

Utredningen mangler imidlertid en klar definisjon av økosystembasert forvaltning, og det videre arbeid med forvaltningsplanen må sikre at begrepet benyttes i tråd med internasjonal oppfatning.

Nr. 63			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Dette vil komme i forvaltningsplanen.			

Imidlertid virker det som om utredningen overser problemet med overkapasitet i fiskerflåten.

Riksrevisjonen kom med en omfattende rapport i september 2004 hvor deler av norsk fiskeriforvaltning gjennomgås. Konklusjonene er viktige og må tas inn i det videre arbeidet med forvaltningsplanen.

Nr. 64			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Riksrevisjonens rapport kom samtidig som utredning fiskeri ble sendt på høring, men vil bli tatt med i det videre arbeidet.			

Som påpekt av Riksrevisjonen, kan det stilles spørsmål ved om ikke en forvaltning som legger opp til å ta ut maksimalt av hva som blir anbefalt hvert år, kan være i konflikt med de langsiktige målene for ressursforvaltningen, særlig når vitenskapelige rådene for kvotefastsettelse og forvaltningstiltak bare delvis blir fulgt — og bare blir gitt innenfor snevre rammer. Forvaltningsplanprosessen bør i større grad forsøke å lokke fram nye og alternative forvaltningsstrategier, som større og gjerne permanent områdestengning og marine verneområder.

Nr. 65			
Relevans:	Alle	Jf.:	1

Utredningen tar heller ikke hensyn til at det etter manges mening også vil gi økt lønnsomhet i fiskeriene ved tilpasning på et lavere fiskepress-nivå, hvor også eldre fisk blir beskattet, framfor småfisk.

Nr. 66			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
<p>Som Greenpeace påpeker er lønnsomheten i fiskeriene blant annet avhengig av beskatningsgrad (fiskepress) og beskatningsmønster (fangst på stor eller liten fisk). Optimal beskatningsgrad (med hensyn til lønnsomhet) er, for de enkelte fiskeslag, ikke drøftet i utredningen. For å beregne slike er det behov for bioøkonomiske modeller hvor en studerer samvirket mellom fiskens vekstpotensial, variasjon i denne og de økonomiske variable som karakteriserer fisket.</p> <p>For de viktigste fiskebestandene i Barentshavet bør en ideelt sett bygge på bioøkonomiske flerbestandsmodeller. Norge og Russland har igangsatt et forskningsprosjekt der en søker å belyse langtidsutbyttet fra de viktigste fiskebestandene i Barentshavet og en vil i den sammenheng videreutvikle biologiske flerbestandsmodeller. Bioøkonomiske flerbestandsmodeller bør bygge på disse biologiske modellene. Fiskeridirektoratet ønsker å prioritere slikt arbeide i fremtiden.</p> <p>Optimalt beskatningsmønster er delvis drøftet i utredningen, der en ser på hvordan den økonomiske avkastningen av et gitt antall ungtorsk varierer med fangstalter. En viser også til forskningsrapporter som drøfter fordeling av totalkvote på torsk. Også her er det bioøkonomiske modeller som er verktøyet.</p>			

Flere artikler den senere tid har antydnet at fiskepresset på norsk-arktisk torsk fører til at førstegangsgyterne blir yngre, og det finnes flere modeller for hvordan dette kan påvirke fiskebestanden. Vi savner en drøfting av dette i utredningen, samt forslag til tiltak for å møte denne bekymringsverdige utviklingen.

Nr. 67			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Disse problemstillingene er implisitt tatt opp i utredningen, selv om man ikke har referert direkte til de nyeste artiklene på feltet.			

Utredningen velger likevel å ignorere det store flertall av fiskerier.

Nr. 68			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Utredning fiskeri tar for seg de største, økonomisk og økologisk viktigste fiskeriene på en grundig måte. Andre fiskerier er også omtalt, om enn ikke så grundig.			

Vi opplever det også som ganske tendensiøst at bestandene av sjøpattedyr delvis gis skylden for problemer i fiskeriene. Dersom økt uttak av sjøpattedyr på noen måte skal kunne være forsvarlig, er det nødvendig å basere dette på solid og anerkjent forskning, ikke løse antakelser om lineære sammenhenger i økosystemet.

Nr. 69			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Utredningen gir ikke sjøpattedyrene skylden for problemer i fiskeriene, men påviser, basert på akseptert forskning, at sjøpattedyrene konsumerer en betydelig andel kommersiell fisk.			

På bakgrunn av det ovenstående, foreslås følgende forvaltningstiltak:

Redusere fiskepresset på torsk og reke, og etablere langsiktige forvaltningsstrategier med klare bestandsmål, samt evalueringsrutiner for disse

Styrke kystvaktens kontrollvirksomhet

Sikre at økt oppdrettsaktivitet ikke blir etablert for forsituasjonen er under kontroll

Sjøpattedyrene må ikke gis skylden for problemer som ikke skyldes disse bestandene

Etablere et nettverk av marine verneområder, både som referanseområder og som selvstendig virkemiddel i fiskeripolitikken

Etablere trålfrie soner og petroleumsfrie soner som selvstendige virkemidler i fiskeripolitikken

Nr. 70			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	1
Ønske om tiltak spilles over til styringsgruppen for forvaltningsplanen.			

2.9 HAMMERFEST KOMMUNE

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Nedbeiting av tareskog er det "glemte miljøproblem" i Norge, og har ikke fått den "status" innenfor politikk, forvaltning, media osv som det fortjener.

Nr. 71			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	1
Ønske om tiltak spilles over til styringsgruppen for forvaltningsplanen.			

Nedbeiting av tareskog, med de konsekvenser det innebærer for livet i havet tangs kysten innenfor utredningsområdet må utredes og taes med i Forvaltningsplan for området Lofoten – Barentshavet

Nr. 72			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	71

Utredningen er veldig vag og generell og sier ingen ting nytt når det gjelder mulige konflikter mellom petroleumsaktivitet og fiskeriene i området Lofoten — Barentshavet. Dette må utredes bedre gjennom egne scenarier.

Nr. 73			
Relevans:	Fiskeri og ULB	Jf.:	
Utredning fiskeri har tatt for seg de konflikter fiskeriene skaper ift. Petroleumsnæringen. Konflikter skapt av petroleumsnæringen er nærmere omtalt i ULB. Dette vil også få en sammenstilt omtal i forvaltningsplanen for Barentshavet.			

2.10 KYSTDIREKTORATET

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

2.11 LOFOTRÅDET

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Lofotrådet har tidligere påpekt at en avgrensning av utredningsområdet til Lofotens ytterside ikke er akseptabel, selv om enkelte delutredninger og beskrivelser også strekkes lengre mot sørøst.

Nr. 74			
Relevans:	Alle	Jf.:	29

Lofotrådet merker seg også utredningens eksempler om sjøpattedyrenes beiting på de viktigste fiskeartene og vil framheve at fangst av sjøpattedyr må inngå som en del av bærekraftig høsting, og som kan være med på å gjenopprette bedre balanse mellom artene.

Nr. 75			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Krav til forskning og mer aktiv politisk oppfølging må også gjelde langtransporterte miljøgifter. Rådet ser det som viktig at utredningen vier spredningen av kongekrabben oppmerksomhet. Her må det både settes inn økt forskning og hardere beskatning. Rådet er også bekymret for at faren for radioaktiv forurensning og fortsatte trusler fra Sellafieldanlegget kan være underkommunisert i utredningen.

Nr. 76			
Relevans:	Alle	Jf.:	16 og 45

2.12 MÅSØY KOMMUNE

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Et annet tilsynelatende økende problem er oppblomstringen av grønnalger langs kysten av Troms og Finnmark de senere år.

Det er et faktum at fisken trekker bort fra områder med grønnalger.

Fiske etter torsk, hyse og sei er derfor blitt kraftig redusert i områder med alger.

Nr. 77			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Det henvises til oppblomstring av kalkflagellaten <i>Emiliana huxley</i> som har hatt store oppblomstringer i Barentshavet i perioden 2001 - 2004. I disse årene har havtemperaturen i Barentshavet vært uvanlig høy, og det synes som om dette er gunstige vekstvilkår for <i>E. Huxley</i> og at den kan betraktes som en indikator for endrede klimaforhold i Barentshavet.			

Utvalget vil videre påpeke at beskatning på "lavere trofisk nivå" (planktonfangst), overhode ikke må komme på tale uten sikker viten om konsekvensene av slik høsting.

Nr. 78			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Utvalget ser det som naturlig at fangst av sjøpattedyr er en del av en balansert forvaltningsstrategi. For Barentshavet er et godt samarbeide med russiske fiskerimyndigheter av avgjørende betydning. Ikke minst gjelder dette en felles målforståelse for forvaltningen av fornybare ressurser.

Nr. 79			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	75

For Måsøy som fiskerikommune mener utvalget det vil være naturlig å gjøre en bredere vurdering om hvordan petroleumsvirksomheten vest for oss, og oljetransporten utenfor kysten her virker inn/kan virke inn på vår næringsaktivitet.

Nr. 80			
Relevans:	Fiskeri, Skip, ULB	Jf.:	20, jf. SKIP 3

Myndighetene må intensivere forskning/sektorovergripende forskning for gode nok kunnskaper om innvirkningen på hele det marine miljøet i Barentshavet.

Nr. 81			
Relevans:		Jf.:	8

2.13 NATUR OG UNGDOM

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Natur og Ungdom savner en bedre utredning for forventede virkninger av fritt fiske av kongekrabbe vest for 26°Ø. Hvor stor beskatningsgrad kan man forvente, da fiskeren er avhengig av lønnsomheten i fisket? Hvilke scenarioer har man med hensyn på kongekrabbens vandring videre vestover i forhold til gitte beskatningstrykk? Vi savner også en grafisk/geografisk illustrert fremstilling av kongekrabbens vandring vestover og nordover, og en fremstilling av forventet videre vandring med varierende beskatningsgrad vest for 26°Ø. Kongekrabben utgjør en stor trussel mot hele økosystemet i Barentshavet. Natur og Ungdom mener det er uansvarlig å kun ha fritt fiske på kongekrabbe vest for 26°Ø.

Kongekrabbe blir nevnt i utredningen som et felt med store kunnskapshull. Vi forventer at nødvendige tiltak blir igangsatt slik at disse blir tettet så fort som mulig da kongekrabben utgjør en potensielt stor trussel for økosystemet i Barentshavet og det naturlige bunnhabitatet.

Nr. 82			
Relevans:		Jf.:	16

Utredningen ser ikke på konsekvensene for kysttorsk som følge av intensivert oppdrett av torsk. Økt oppdrett vil føre til økt rømning av oppdrettorsk. Natur og Ungdom savner en vurdering av hvilke konsekvenser dette kan ha for kysttorsken. En vurdering av risikofaktorene med hensyn på smitte fra oppdrettstorsk til vill torsk bør også gjennomføres.

Nr. 83			
Relevans:		Jf.:	30

I tabell 2.1 i utredningsplanen er de felles konsekvensvariablene alle utredningen skulle ta for seg listet opp. Natur og Ungdom mente i sin høringsuttalelse til utredningsprogrammet at når det gjelder fisk som tema var de artene som ble nevnt; torsk, lodde, og sild, ikke dekkende nok. Vi ønsket at man tok med flere fiskeslag som uer, brosme, lange og blålange. Det har ikke blitt tatt hensyn til dette i den foreliggende utredningen. Natur og Ungdom mener det er for uspesifikt å vurdere hele torskbestanden under ett siden det er svært ulik bestandsutvikling for henholdsvis kysttorsk og norskarktisk-torsk. Vi viser i denne sammenheng til studier gjort av det internasjonale havforskningsrådet (ICES) som påpeker disse ulikhetene.

Natur og Ungdom påpekte i høringsrunden for utredningsprogrammet at i tillegg til rødlista burde andre trøethets- og sårbarhetskriterier legges til grunn fordi den omfatter i liten grad marine organismer. Vi ser at det ikke er blitt tatt hensyn til, og vi anmoder om at det blir gjort.

Nr. 84

Relevans: Alle

Jf.:

Hovedpoenget med å utarbeide konsekvensvariabler er at de samlet skal gi en beskrivelse av tilstanden til økosystemet i Barentshavet. Vi har foretatt et kvalifisert utvalg av arter som vi mener er representativt for økosystemet i Barentshavet. Å utvide dette utvalget vesentlig vil etter vår mening ikke gi ytterligere informasjon som vil styrke utredningene. Å øke antall konsekvensvariabler er problematisk også ut fra et praktisk perspektiv. Blir det for mange konsekvensvariabler kan det fort bli uoversiktlig.

Vi registrerer at utredningen har utelatt å nevne Biodiversitetskonvensjonen. Denne konvensjonen er av ytterste viktighet med tanke på forvaltningen av Barentshavet. Spesielt vil vi her peke på Artikkel 8 (h): "Each contracting party shall, as far as possible and as appropriate: Prevent the introduction of control or eradicate those alien species which threaten ecosystems, habitats or species ". Artikkel 8 (h) bør vurderes opp mot forvaltningen av kongekrabbe. Vi forventer at biodiversitetskonvensjonen diskuteres i utredningen.

Nr. 85

Relevans: Fiskeri

Jf.:

Artikkel 8 (h) i biodiversitetskonvensjonen (CBD) bidrar med et meget relevant råd for hvordan nasjonale myndigheter bør forvalte fremmede arter som truer økosystemer, habitater eller arter. Et fundamentalt trekk ved CBD, til forskjell fra de fleste andre internasjonale ressurs- og miljøkonvensjoner, er at den er nettopp rådgivende, og ikke bindende for partsnasjonene. Dette kommer klart til uttrykk i de operative artiklene som har en innledende formulering: "Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate." Dette forholdet kommer også klart til uttrykk i Artikkel 37 om partslandenes reservasjonsrett: "No reservations may be made to this Convention." Der det ikke er noen forpliktelser, er det heller ikke behov for adgang til å reservere seg.

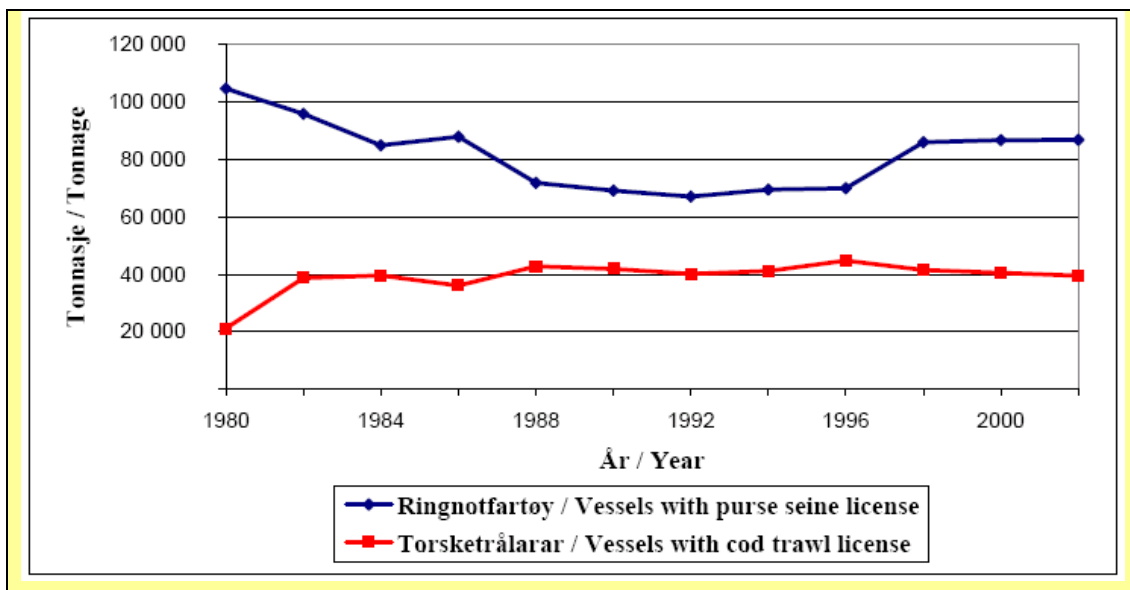
CBD er altså retningsgivende for partslandenes bruk og vern av biologisk mangfold. De styrende og forpliktende bestemmelser for forvaltning av fremmede arter er å finne i nasjonale lover (blant annet Naturvernloven, Viltloven og i dette tilfelle Lov om saltvannsfiske med videre) og forskrifter hjemlet i disse. Derfor er CBD med i oversikten over relevante internasjonale avtaler, men ikke omtalt under regelverk som direkte forplikter forvaltningen av arter. Forøvrig er norsk lovverk for tiden under revisjon for bedre integrering av retningslinjene i CBD.

Vi ser også at Norges felles fiskeriforvaltning med Russland ikke kommenteres i stor grad. Samarbeidet med Russland har mye å si for vår forvaltning av norskarktisk torsk. I scenarioet for økt fiskepress er ikke mulige konsekvenser som økt fiskepress fra russisk side vurdert. En økning av norske kvoter vil kunne føre til økte kvoter på den russiske delen av bestanden. Dette vil påvirke bestanden som helhet da den vandrer mellom landegrensene.

Nr. 86			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Forvaltningene av alle scenarioartene skjer i felleskap med Russland, og det ligger derfor implisitt at et eventuelt økt eller redusert fiskepress skjer i samråd med Russland. Scenariet "økt fiskepress" tar derfor for seg et generelt økt fiskepress, uten å spesifisere om dette kommer fra norsk eller russisk side, eller en kombinasjon.			

Natur og Ungdom etterlyser en bedre redegjørelse for at teori og praksis vil samsvare. En analyse av flåtegrupper som har hatt definerte fangstrettigheter over en tid og deres kapasitetsutvikling ville vært klargjørende. Her må det taes med de naturlige svingningene i fiskebestandene.

Nr. 87			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
<p>Reell kapasitetsutvikling i norske fiskerier er vist (aggregert) i Fiskeridirektoratets rapport "Biologiske og økonomiske nøkkeltall frå dei norske fiskeria", som ligger tilgjengelig på Fiskeridirektoratets hjemmesider under "Statistikk". Hovedutviklingen de siste 10 år har vært at antall fiskere og fartøy har blitt kraftig redusert. Et annet mål på kapasitet i fiskeflåten er samlet tonnasje eller samlet motorkraft, og sistnevnte har ikke blitt redusert, men har heller økt de siste år.</p> <p>Om en legger samlet bruttotonnasje, eller samlet antall hestekrefter, til grunn ved kapasitetsberegninger tyder dette på at innføring av etablerte rettigheter i flere fiskeri alene ikke har klart å senke overkapasiteten i fiskeflåten. På den annen side har nok etablerte rettigheter begrenset ytterligere kapasitetsoppbygging. For utviklingen av samlet tonnasje for torsketrålerne og ringnotfartøy, se figuren under.</p> <p>Strukturordninger, som nå er innført, har som hensikt å tilpasse fangstkapasiteten til tilgjengelige ressurser og gjennom dette øke lønnsomheten i fisket. Hvor stor fiskerikapasitet en bør ha, vil være avhengig av naturlige svingninger i fiskebestandene og av hvorvidt vi legger til grunn fangststrategier der de årlige uttak følger svingningene i fiskebestandene eller en tar ut et noe mer jevnt uttak fra år til år. Forutsetningen for å legge til grunn sistnevnte strategi er at en har solide fiskebestander.</p>			



I forslaget til program for utredningen erkjente man at det er behov for en mer detaljert vurdering av ulike problemstillinger knyttet til de forskjellige fartøygruppene og fiskeriene. Til tross for dette ser man ikke på de ulike fartøysgruppenes påvirkning på økosystemene i Barentshavet i utredningen.

Nr. 88			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Man kunne alltid gå i større detalj, men da hadde denne analysen fullstendig dominert utredningen. De ulike flåtegruppene er belyst, og deres effekt på økosystemet er sammenfattet.			

Natur og Ungdom har også lagt ved et skriv om Petroleumsfrie Fiskeriområder

Nr. 89			
Relevans:	Fiskeri og ULB	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

2.14 NORGES FISKARLAG

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Spesielt utredningene om konsekvensene av fiskeri og ytre påvirkning (klima) inneholder så mange og store usikkerheter, at utvikling av en anvendbar forvaltningsplan basert på disse utredningene er umulig langt inn i fremtiden.

Nr. 90			
Relevans:	Fiskeri og ULB	Jf.:	
Dette er dagens kunnskap. Hvis man vil innføre en FP nå er det dette som må være basis, men kunnskapsmanglene og usikkerhetene viser at planen må være dynamisk for å ta inn i seg ny			

kunnskap.

En av de største svakheter er at det ikke er skissert hva som er tilstrekkelig kunnskap for å kunne oppnå en god nok forvaltning av fiskebestanden. Selv om vi får tettet mange av de kunnskapshull som er skissert, må det forventes at kan oppstå nye som igjen vil føre til at det kan være tvil om en fiskebestand forvaltes godt nok.

Nr. 91

Relevans: Fiskeri

Jf.:

Det er vanskelig å si hva som er god nok kunnskap, men man kan si at dagens kunnskapsnivå på mange områder ikke er tilstrekkelig.

"Man vet at det er store mengder plankton i Barentshavet, men hvor stor produksjonsoverskudd det er tilgjengelig til fiskeri uten å påvirke andre deler av økosystemet er ukjent."

Hva sier denne uttalelsen om vår beskrivelse av et økosystem og hvordan tenker vi effektene av vår påvirkning i et økosystemet?

[...]

Spørsmålet da blir om kunnskapen om økosystemet og påvirkninger er tilstrekkelig til at vi bør starte høsting på lavere nivå.

Nr. 92

Relevans: Alle

Jf.:

Grunnleggende kunnskap om økosystemet mangler på mange felt. Dette er påpekt både i utredning fiskeri, og i rapporten om kunnskapshull, og vil bli tatt med videre i arbeidet med Forvaltningsplanen.

Eksempel på dette er beskrivelsen av sjøfugler 1 garn i pkt 6,2.2, hvor det benyttes en forstudie (hypotesebeskrivelse) som hevder at sjøfugl I garn er et meget stort problem. Uvisst av hvilken grunn er det ikke gjort noe etter dønne tiden for å dokumentere de faktiske forhold. Dette kan ha sammenheng med at flere av de fiskeri som ble omtalt i forstudiene ikke gjennomføres eller at yrkesutøveren har iverksatt egne tiltak for å unngå at arbeidet blir forsinket med sjøfugl 1 garn. Fiskernes erfaringer tilsier at bifangst av sjøfugl ikke kan være av et slikt omfang at det innvirker på sjøfuglbestanden.

Nr. 93

Relevans: Fiskeri

Jf.:

Det har vist seg vanskelig å dokumentere omfanget av tap av fugler i fiskeredskaper. Selv om fiske med laksedrivgarn, som trolig var en vesentlig faktor, er avviklet og det er utviklet bla. avbøtende tiltak for linefisket, er det fortsatt iht. foreliggende informasjon grunn til å anta at dette fortsatt kan være en viktig dødelighetsfaktor for marine fugler.

Det forholdet at problemet i dag oppfattes som marginalt, kan også ha sammenheng med at flere sjøfuglbestander er vesentlig redusert i de senere år og for enkelte bestander har nådd et kritisk nivå (bla. lomvi og nordlig sildemåke). Miljøproblemene har økt og flere faktorer spiller inn, men en tilsynelatende beskjedne bifangst kan samlet representere alvorlig

tilleggsbelastning. Problematikkens alvorlighetsgrad gjenspeiles også i en betydelig internasjonal oppmerksomhet.

Et annet eksempel på manglende viten om årsak og effekt kan eksemplifiseres gjennom følgende uttalelse fra havforskerne om loddebestanden (punkt 5.3.3.): De tre siste sammenbruddene, vist på figuren, har i all hovedsak naturlige årsaker, og er ikke menneskeskapt. Til samme situasjon uttaler ornitologene (punkt 6.2.2.): Se/vom naturlige klimavariasjoner og effektforsterking gjennom endringer i trofiske interaksjoner mellom sild, lodde og forsk kan være en del av forklaringen, er det titen tvil om at høyt fiskepress bidro til sammenbrudd i disse bestandene som er nøkkelarter i de nordlige marine økosystemene.

Nr. 94

Relevans: Fiskeri

Jf.:

Vi ser at dette er uklart og kan virke motstridende. På side 42 omtales de tre kollapsene i loddebestanden i detalj. Alle hadde naturlige årsaker, men oppbyggingen av bestanden etter det første krasset kunne ha gått fortere om man ikke hadde fisket lodde i 1986. På side 82 gis det en generell beskrivelse om at for de fleste bestandssammenbrudd for sild, torsk og lodde har overfiske vært en bidragende faktor.

Det omtales som uheldige effekter av fiskeriaktiviteten at det kan forekomme fangst av ikke-målarter, sjøpattedyr mv. Dette er mildt sagt en svært manglende forståelse av hva fiskeriaktivitet er og kan forventes være. Et eksempel på slik manglende forståelse kommer fram i uttalelser om at det er uheldig at en i at fiskeri får fangst av arter som ikke er definert inn i et direkte fiske, men der samme art i neste omgang kan være fangst av samme "ikke-målar" som "målar" og vise versa. Dersom denne forståelse skal legges til grunn for forvaltning, kan det etter hvert bli både ulønnsomt og vanskelig å drive en del fiskeri.

Nr. 95

Relevans: Fiskeri

Jf.:

Begrepene "målar" og "ikke-målar" er kun brukt ifm. omtale av bifangst (kap 6), der man trenger en slik teknisk, og ikke alltid fiskerimessig, definisjon for å forstå hva dette dreier seg om.

Det understrekes at det er de lange tidsserier for den enkelte bestand som er beste indikator for utvikling. I tillegg vil lange tidsserier om fremmedstoff i bunnsedimenter, vannsøyle og andre fysiske parameters viktige for å kunne få en komplett beskrivelse av endringer i det marine miljø.

Nr. 96

Relevans: Fiskeri, Ytre, ULB

Jf.:

1

Ønske om tiltak spilles over til styringsgruppen for forvaltningsplanen.

2.15 NORGES FISKERIHØGSKOLE

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Det er derfor sterkt å beklage at de samfunnsmessige konsekvensene av mulig utvikling innen fiskeri/havbruk fra den nordlige del av kyst-Norge i så liten grad er forsøkt utredet. Innen en bærekraftig helhetlig plan for forvaltning bør dette være med."

Nr. 97			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	25

2.16 NORGES GEOLOGISK UNDERSØKELSE (NGU)

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

NGU vil videre peke på at gjennomføring av MAREANO-programmet vil være et svært viktig bidrag til at Norge oppfyller forpliktelsene i forhold til OSPAR-konvensjonen, annex 5, som Norge ratifiserte i 2001.

Nr. 98			
Relevans:	Alle	Jf.:	10

2.17 NORGES KYSTFISKARLAG

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Sammenhengen mellom ressursgrunnlag, beskatningsmønster, fangskapasitet og flåtestruktur. Herunder oversikt over gjennomsnittsalder og størrelse på norsk-arktisk torsk fanget i kystflåten og havfiskeflåten, samt en nærmere utredning av konsekvensene av de ulike flåtetypenes beskatningsmønster.

Betydningen av et endret beskatningsmønster sett i forhold til fremtidig ressursutnyttelse, økonomi og sysselsetting i fiskerinæringen, samt fangstkapasitet, og sett i forhold til beskatningsmønster og fangstkapasitet i de ulike flåtegruppene.

Vurdering av økonomi, sysselsetting og ressursforbruk i havfiskeflåten kontra kystflåten som tydeligere viser forskjellene i ressursbruk, Lønnsomhet og sysselsettingspotensiale pr årsverk og pr fangstenhet mellom de to flåtegruppene.

Nr. 99			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Disse punktene er mer relevante inn mot en strukturdebatt om den norske fiskerinæringen, og kan derfor ikke belyses i den dybde som Norges Kystfiskarlag ønskes ifm. Forvaltningsplanen.			

En nærmere utredning av årsakene til eventuell overkapasitet i fiskerinæringen. Hensiktsmessigheten av de kapasitetsdempende tiltak som er iverksatt i denne sammenheng, også sett i forhold til ønsket beskatningsmønster, fangstkapasitet i de ulike flåtegrupper og flåtegruppenes samfunnsmessige betydning. Det etterlyses samtidig en vurdering av den overinvestering og oppbygging av fangsteffektivitet i havfiskeflåten

som etter Norges Kystfiskarlags syn ligger til grunn for kapasitetsoppbyggingen i fiskeflåten. Det vises i den forbindelse til Riksrevisjonens rapport av 13. september 2004.

Nr. 100			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Vil ta hensyn til Riksrevisjonens rapport i det videre arbeidet.			

Problematisering av forbeholdet for fiskeoppdrett med tanke på å vurdere den biologiske hensiktsmessighet (bærekraft) av å skulle benytte opp til 5-6 kg villfanget fisk for å produsere 1 kg oppdrettsfisk (torsk). Torskens avgjørende betydning i økosystemet og for bosetting og næringsaktivitet i utredningsområdet tilsier videre at det burde vært foretatt en nærmere vurdering av konsekvenser for torskefiskeriene, arts- og bestandsutvikling, kystorskbestanden, smittefare, samt markedsmessige/økonomiske konsekvenser av torskeoppdrett for den tradisjonelle fiskerinæringen. En slik vurdering burde ligget til grunn for forvaltningsplanens eventuelle anbefalinger vedr. fiskeoppdrett.

Nr. 101			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	78

Eksempelvis fremhever utredningen snurrevadflåtens produktkvalitet til tross for at det er kjent at det er iverksatt flere forskningsprosjekt med tanke på å avklare årsakene til den omfattende kvalitetssvikten i dette fisket.

Nr. 102			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Tas til etterretning.			

Norges Kystfiskarlag stiller også spørsmålsteget ved at utredningen beskriver et passivt og selektivt redskap som garn som "kontroversielt". Pr i dag er dette det mest størrelsesselektive redskapet som eksisterer. Utredningen trekker videre i tvil flere av de konvensjonelle redskapenes seleksjonsevner, utkast, fiskedød mv. Dette samtidig som det er vist liten vilje til å problematisere bruken av aktive redskaper i forhold til beskatningsmønster, fiskepress og den økologiske utviklingen i utredningsområdet. En slik vurdering burde bl.a. vært langt sterkere vektlagt i scenario 5 og utredningen burde i sterkere grad drøftet betydningen av de ulike redskapstyper i forhold til beskatningsmønster og fiskepress. Utredningen bidrar dermed til en fremstilling som på en rekke områder strider med den generelle erfaring og oppfatning i næringen, og Norges Kystfiskarlag beklager at det ikke er lagt et grundigere arbeid til grunn for konsekvensutredningen.

Nr. 103			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Utredningen har ikke hatt til hensikt, og har heller ikke trukket frem garn som et spesielt kontroversielt redskap. Utredningen har imidlertid gått gjennom de måtene ulike redskap kan påvirke miljøet, og i den forbindelse er det ikke til å komme vekk i fra at garn har en del uheldige effekter som bifangst og spøkelsesfiske ved tap av garn.			

Utredningens beskrivelse av bifangst av sjøfugl og sjøpattedyr ved fiske med garn og line er heller ikke i tråd med næringens erfaringer under normale omstendigheter (perioder uten selinvasjon). Det er for lengst tatt i bruk innretninger ("krykkje-snor" mv.) som hindrer bifangst av sjøfugl ved fiske med ordinært linebruk, og bortfall av drivgarnfiske har medført at bifangst av sjøfugl må anses som et svært marginalt problem i garnfisket. Det fremgår for øvrig av utredningen at det ikke finnes oversikt over bifangst av sjøfugl i det kystnære linefisket. Norges Kystfiskarlag anser på denne bakgrunn matmangel som følge av overfiske og feil beskatningsmønster som en langt mer alvorlig og realistisk miljøtrussel i forhold til sjøfuglbestandene, enn bifangst av fugl i fiskeredskaper. I denne sammenheng må havfiskeflåtenes harde beskatning av ungfisk i Barentshavet tas med i vurderingen.

Nr. 104			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Trofiske effekter, bla. bevirket av overbeskatning, er trolig en dominerende og regulerende faktor for sjøfuglbestandene i Barentshavet. Påvirkningsfaktorene er imidlertid mange og sammensatt og episodiske hendelser vil kunne ha store konsekvenser slik tilstanden for mange sjøfuglbestander er i dag.. Effektive innretninger for å hindre bifangst av fugler i linefiske er utviklet og representerer en typisk vann-vinn løsning, men er etter det vi vet i liten grad tatt i bruk (autolineflåten).			

Norges Kystfiskarlag mener disse faktum må legges til grunn for den fremtidige utnyttelsen av fiskeressursene i utredningsområdet. Det må gjennom forvaltningsplanen legges til rette for et beskatningsmønster som i langt større grad enn i dag beskatte stor kjønnsmoden fisk, og som gir råvarer av høy kvalitet med et bredt anvendelsesområde. Krav om redusert fiskepress gir økt krav til inntjening pr kg fisk. Kystflåten står med sine høykvalitetsprodukter fra stor voksen fisk og lave fangstkostnader pr kg fisk her i en særstilling. Dette innebærer at det i sterkere grad må satses på en fiskerinæring basert på tradisjonelt kystfiske med passive og selektive redskaper, og at denne flåtegruppen må prioriteres i fordelingen. Havfiskeflåten må tilbakeføres til sin opprinnelige rolle som supplement til kystflåten.

Nr. 105			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

I den grad det anses å være overkapasitet i flåteleddet må det legges vekt på å redusere den mest ugunstige kapasiteten i form av kostbare, lite ressursøkonomisk fornuftige fartøytper, og å få bukt med dagens overinvesteringer i stor kystflåte (over 21 meter) og havfiskeflåten som i dag bidrar til å øke fiskepresset på ungfisk.

Nr. 106			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Utredningen avdekker en betydelig usikkerhet når det gjelder effektene av et mulig fremtidig fiske på dyreplankton. Av hensyn til balansen i økosystemet og artens betydning for fortilgangen for de ulike nøkkelbestandene i utredningsområdet vil Norges Kystfiskarlag sterkt advare mot at forvaltningsplanen åpner for kommersiell utnyttelse av dyreplankton og også krill.

Nr. 107			
Relevans:	Alle	Jf.:	78 og 92

Det påpekes for øvrig at også fartøy opp til 21 meter f.o.m 2004 kan delta i fangst av kongekrabbe. Dette bør rettes opp i konsekvensutredning.

Nr. 108			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Dette er en korrekt påpekning, og vil bli tatt til etterretning i det videre arbeidet.			

Norges kystfiskarlag – biuttalelse

På bakgrunn av den betydelige arbeidsinnsats som vår representant har nedlagt, og sett i forhold til at det innsamlede materialet så vidt Norges Kystfiskarlag kjenner til ikke er nyttgjort i henhold til forutsetningen, ber Norges Kystfiskarlag om at materialet utleveres Norges Kystfiskarlag til fri benyttelse.

Dersom det fra Fiskeridirektoratets side er ønskelig å beholde materialet til eventuell senere bruk, ber Norges Kystfiskarlag om at en kopi av kartleggingen stilles til disposisjon for organisasjonen.

Nr. 109			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Kartmaterialet vil bli returnert når kopi er tatt.			

2.18 NORGES NATURVERNFORBUND

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Disse to kapitlene mangler langsiktighet og inneholder dessuten en god del unøyaktigheter. Dette gjelder særlig i de økonomiske beregningene. Det påpekes ganske riktig at det lønner seg å fange stor fisk, likevel konkluderes det med at et redusert fiskepress vil gi lavere lønnsomhet i torskefiskeriene. Det pekes også på at fiskepresset bør holdes under 0,4 for å være sikker på at man ikke overstiger grenseverdien på 0,7, som over tid kan gi sammenbrudd i bestanden. Det vises imidlertid ikke til de arbeider Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet har gjort for å beregne lønnsomheten. Disse viser at lønnsomheten er størst ved et fiskepress på mellom 0,1 og 0,2. Dette gir en stor bestand, lave fangstkostnader og langt mindre risiko for dårlig rekruttering.

Nr. 110			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

I denne sammenhengen hadde det vært nyttig om utredningen også kunne ta for seg utviklingen av gjennomsnittlig alder ved førstegangsgyting hos torsk. Det har vært observert at norsk arktisk torsk blir tidligere og tidligere gytemoden/kjønnsmoden. Kan konsekvensene av dette redegjøres og kan dette settes i sammenheng med hardt fiskepress på ungfisk? Kan dette begrunnes ut i fra en genetisk forandring i populasjonen (fiskeripåvirket evolusjon) eller som en adferdsmessig reaksjon (fenotypisk plastisitet)? Vi vil her henviser til en nylig publisert artikkel i Nature av Moland Olsen et al. (vol 428) der de har påvist genetiske forandringer i torsk i Canada som en konsekvens av overfiske.

Nr. 111			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	67

Kapittel syv omhandler samfunnsmessige endringer. Det hadde vært klargjørende om utredningen vurderte klarere sammenhenger mellom fiskeribeskatning og samfunn. Det poengteres at et beskatningsmønster på 7-11 år gammel torsk er ressursøkonomisk fornuftig. Men det gjøres ikke klart hvor stor forskjell det er på de forskjellige flåtegruppene når det gjelder størrelse på fisken som fanges.

I løpet av de siste fem årene er det landet omtrent like mye torsk fra trål og konvensjonelle fartøy i Norges Råfisklags distrikt. For å ta denne mengden trengte trålerne over en og en halv gang så mange individer som den konvensjonelle flåten. Den mest effektive måten å styre beskatningsmønsteret på er derfor ressursfordelingen, ikke skillerist, maskevidde etc.

Nr. 112			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Kapittel syv nevner overfladisk problemene rundt overkapasitet i fiskeriflåten. Her savnes det en bedre redegjørelse om hvordan denne utviklingen har gått og eventuelle effekter av videre utvikling (økt overkapasitet versus reduksjon i overkapasiteten). I utredningen står det; *"teorien sier at når definerte fangstrettigheter er fastlagt vil den enkelte reder over tid tilpasse fartøyet til de rettigheter han måtte ha"*.

Nr. 113			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	100

Det savnes en bedre utredning for forventede virkninger av fritt fiske av kongekrabbe vest for 26°Ø. Hvor stor beskatningsgrad kan man forvente, da fiskeren er avhengig av lønnsomheten i fisket?

Hvilke scenarioer har man med hensyn på kongekrabbens vandring videre vestover i forhold til gitte beskatningstrykk?

Det savnes også en grafisk/geografisk illustrert fremstilling av kongekrabbens vandring vestover og nordover, og en fremstilling av forventet videre vandring med varierende beskatningsgrad vest for 26°Ø. Eventuelt en risikovurdering av dette vil være mulig uten detaljert vitenskapelig kunnskap om kongekrabbens utbredelsespotensial.

Nr. 114			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	16

Utredningen har utelatt å nevne Biodiversitetskonvensjonen. Denne konvensjonen er av viktighet med tanke på forvaltningen av Barentshavet. Spesielt vil vi her peke på Artikkel 8 (h): “*Each contracting party shall, as far as possible and as appropriate: Prevent the introduction of, control or eradicate those alien species which threaten ecosystems, habitats or species*”. Artikkel 8 (h) bør vurderes opp mot forvaltningen av kongekrabbe. Vi forventer at Biodiversitets-konvensjonen diskuteres i utredningen.

Nr. 115			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	85

Utredningen bør i tillegg diskutere potensielle effekter av marint vern avhengig av vernegrad. Det er også ønskelig at marint vern som et verktøy i fiskeriforvaltningen blir diskutert.

Nr. 116			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	1

Det er behov for en mer utdypende analyse av risikofaktorene med hensyn på smitte fra oppdrettstorsk til vill torsk. Dette er kun nevnt i en setning i utredningen. Et så alvorlig tema fortjener en grundigere vurdering.

Nr. 117			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	13

Det er behov for en bedre redegjørelse om lokale kysttorskbestander og potensielle effekter opprett av torsk kan ha på disse. Vi savner her en vurdering av en føre-var tilnærming versus de effektene vi potensielt kan få ved økt satsing på oppdrettstorsk.

Nr. 118			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	13

Vi savner derfor en redegjørelse for hvordan forvaltningen bør forholde seg til kunnskapshullene. Historisk sett har mangelen på kunnskap sjelden kommet naturressursene til gode, men snarere blitt brukt som et argument for å øke uttaket. Usikkerheten kommer altså brukeren til gode. Det er svært viktig at utredningen diskuterer disse problemene. Fra vårt syn skal mangel på kunnskap bidra til mer restriktiv forvaltning inntil kunnskapshullene er fylt.

Nr. 119			
Relevans:	Alle	Jf.:	20 og 90

2.19 NORDKAPP KOMMUNE**(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen)**

Det er lite offensivt å kun basere utredningene på eksisterende kunnskap. Nyskapingspotensialet vil dermed bli begrenset. Vel så viktig som eksisterende kunnskaper er det å få belyst områder hvor det er kunnskapsmangler.

Nr. 120			
Relevans:	Alle	Jf.:	20

Det må settes av tilstrekkelige midler til videre oppfølging av utredningene for å dekke opp områder som er preget av fragmenterte og mangelfulle kunnskaper.

Nr. 121			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

En svakhet ved utredningene er mangel på felles skala for vurdering av effekter, som tidsmessig- og geografisk utstrekning samt påvirkningsgrad av identifiserte konsekvenser for de ulike konsekvensvariablene. Det blir vanskelig å kunne se hvilke tiltak og retningslinjer som skal komme ut av utredningsprogrammene, spesielt hvilken betydning og hvilke praktiske konsekvenser dette kan få for regionen.

Nr. 122			
Relevans:	Alle	Jf.:	24

Det som savnes er en grundigere utredning av hva som gir muligheter for en fremtidig positiv næringsutvikling i samspill med miljøet. Herunder savnes fokus mot hvilke konsekvenser ulike næringsbegrensninger kan gi i forhold til samfunn og næringsutvikling og hvordan dette kan oppveies.

Nr. 123			
Relevans:	Alle	Jf.:	25

I den videre prosessen med utarbeidelse av helhetlig forvaltningsplan for alle norske havområder er det viktig å presisere at nordlige og sørlige havområder får et likt og forutsigbart forvaltningsregime, slik at verdiskapning og næringsutvikling i nord ikke hemmes av strengere rammebetingelser enn i sør.

Nr. 124			
Relevans:	Alle	Jf.:	26

Utredningen mangler en kvantifisering av utslipp fra fiskeflåten. En forutsetning for å kunne etablere en helhetlig forvaltning av Barentshavet er å få dokumentert miljøskadelig utslipp fra de ulike sektorene. Her burde utslipp til luft av CO₂, NO_x og svovel, samt utslipp til sjø av kjemikalier, fett og olje fra fiskeflåten være utredet.

Nr. 125			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	28

Det er uheldig at utredningen er geografisk avgrenset inn mot kysten til 1 nautisk mil utenfor grunnlinjen.

Nr. 126			
Relevans:	Alle	Jf.:	29

Det må forskes mer på konsekvensen ved utslipp og lekkasje i forbindelse med produksjon på levende organismer

Nr. 127			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	30

Problematikken rundt sel bør utredes bedre i forhold til hvilken innvirkning tilstedeværelse av sel i nære kystområder kan ha for næringsutvikling og fiskebestander. I henhold til dette arbeidet bør det legges opp til økt beskatning av sel, både i kystnære områder og i Barentshavet. Fangst av vågehval bør også økes.

Nr. 128			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	31

Fiskeressursene må knyttes opp mot lokalt/regionalt nivå og dermed mot lokalsamfunnene.

Nr. 129			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	32

I henhold til dette arbeidet bør det legges opp til økt beskatning av sel, og andre store bestander av sjøpattedyr.

Nr. 130			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	75

2.20 NORDLAND FYLKESKOMMUNE

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Fylkettinget anmoder på det sterkeste om at Lofoten og Vestfjorden får et særskilt fokus i utarbeidelsen av helhetlige forvaltningsplaner for henholdsvis Barentshavet og Norskehavet, da disse to områdene henger nært sammen økologisk sett, samtidig som de blir liggende innenfor hver sitt forvaltningsområde.

Nr. 131			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Felles for alle de tre KUene er at det er avdekket mange og til dels alvorlige kunnskapshull på mange felt i løpet av utredningsarbeidet. Konsekvens av stor usikkerhet og manglende kunnskap medfører at "føre-var" prinsippet må tas i bruk. Men, det bør også innbære en offensiv holdning til at økt fokus på forskning og kunnskapsoppbygging vil flytte grensene for hvor føre-var prinsippet trer i kraft. Fylkestinget krever derfor at det settes av ressurser til å få på plass en koordinert kartlegging og forskning for området.

Nr. 132			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

I tilknytning til forskning og kartlegging er det behov for et miljøovervåkingssystem knyttet til nordområdene.

Nr. 133			
Relevans:	Alle	Jf.:	jf. SKIP 84
<p>Et velfungerende miljøovervåkingssystem er et viktig tiltak for å sikre at miljøtilstanden blir opprettholdt i utredningsområdet i fremtiden, og spesielt hvis det blir økt næringsaktivitet i utredningsområdet. Miljøovervåking er imidlertid tema for forvaltningsplanen. Konseptnotatet for forvaltningsplanen sier følgende om temaet: ” Dagens overvåking av påvirkningsfaktorer, miljøfaktorer og ressurser i området vil bli gjennomgått og mulighetene for å rasjonalisere overvåkingen bli vurdert. Behovet for å endre fokus for overvåkingen ut fra eventuelle nye miljøkvalitetsmål og -indikatorer på miljøtilstanden i havområdet vil bli vurdert.”</p> <p>Når det gjelder plassering av miljøovervåking så spilles forslaget over til styringsgruppen for forvaltningsplanen.</p>			

Fylkestinget vil henstille sentrale myndigheter om å avsette ressurser til å utvikle kystsikkerheten, beredskapen og andre preventive virkemidler i nordområdene tilpasset arktisk klima og i forhold til forventet aktivitet av skipstrafikk.

Nr. 134			
Relevans:	Fiskeri og Skipstrafikk	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Fylkestinget anmoder om at det klargjøres hvem som har ansvar for kompensasjon til de næringene og samfunnene som blir berørt og skadelidende av en ulykke, enten det gjelder fra skipstrafikk i området eller eventuell petroleumsvirksomhet.

Nr. 135			
Relevans:	Fiskeri, Skip, ULB	Jf.:	jf. SKIP 86
<p>Hvem som har ansvar for kompensasjon er regulert i norsk lovverk. Det sentrale regelverket i Norge når det gjelder forurensning er forurensningsloven av 13. mars 1981 nr. 6. Ved siden av forurensningsloven har vi imidlertid også særregler som dekker spesielle forurensningskilder. Som spesialregler vil disse reglene som hovedregel gå foran forurensningslovens regler i tilfelle motstrid. Forurensningslovens regler kan imidlertid også supplere løsningene i spesiallovgivningen, fordi spesialreglene ikke inneholder en fullstendig regulering av vedkommende spørsmål. I Norsk rett finner vi skipstrafikkens regler om oljesølsansvar i sjølovens kapittel 10. Utgangspunktet i norsk rett i dag er at eier av skip, boreplattformer og flyttbare innretninger har et objektivt ansvar for skade eller tap ved forurensning voldt av olje som unnslipper eller tømmes ut fra skipet eller innretningen.. Også petroleumsloven inneholder regler om oljesølsansvar.</p>			

Fylkestinget er svært bekymret for tareskogens tilbakgang langs store deler av norskekysten, innbefattet utredningsområdet. Fylkestinget krever at det settes i verk tiltak for å gjenreise tareskogen i de områder der den er mest nedbeitet, jf. Stortingets vedtak i St.meld. 295 2000-2001 "Rikets miljøtilstand". Videre krever fylkestinget at tiltak med hensyn på denne problematikken tas inn i den helhetlige forvaltningsplan.

Nr. 136			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	71
Standpunktet tas til etterretning			

Bifangster i form av såkalte ikke-målarter ("uønskede" arter) er en ressurs som i dag ikke ivaretas og utnyttes på en god nok måte. Fylkestinget er av den oppfatning at en god og forsvarlig ressursforvaltning også innebærer å finne anvendelser og omsetningssystem for alle fiskbare ressurser som tas på de ulike fiskeredskapene. Fylkestinget forventer derfor at den helhetlige forvaltningsplanen vil gjenspeile dette, gjennom at det foreslås tiltak på området.

Nr. 137			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Fylkestinget vil henstille sentrale myndigheter om å bidra til og styrke det allerede sterke kunnskapsmiljøet på forvaltning og utnyttelse av sel som finnes på Vega.

Nr. 138			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Generelt er det store behov for forskning på både effekten av klimaendringer, forurensning inklusiv tungmetaller og persistente organiske forbindelser (POP), olje og

introduserte arter. Fylkestinget krever derfor at tiltak for å bøte på denne situasjonen kommer klart fram i den helhetlige forvaltningsplanen. Kongekrabbe som enkeltart bør få spesiell fokus.

Nr. 139			
Relevans:	Fiskeri, Ytre	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Fylkesstinget krever at det legges inn effektive tiltak for å hindre kongekrabbe som enkeltart i å spre seg vest av 26° østlig lengdegrad, i den helhetlige forvaltningsplanen.

Nr. 140			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Fylkestinget oppfordrer til at det opprettes et forum for sameksistens i området Lofoten – Barentshavet, slik det er opprettet for Norskehavet gjennom Havmiljøforum Norskehavet.

Nr. 141			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Nordland fylkesting krever økt innsats mot havkriminaliteten i Barentshavet. Rovfisket og den ukontrollerte omsetningen av fisk som er avslørt, er totalt uakseptabel. Denne formen for økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet er en trussel mot fiskeressursene i Barentshavet, undergraver arbeidsplassene og er en fare for bosettingen langs kysten. De samfunnsmessige skadevirkningene av havkriminaliteten er så omfattende at det tilsier en kraftig økning i innsatsen for en bærekraftig ressursforvaltning.

Nr. 142			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Fylkestinget ber om at det i forvaltningsplanen for Barentshavet utarbeides egen del som ivaretar sikkerhet og beredskap hva gjelder olje, skipstrafikk og ytre påvirkning.

Nr. 143			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

2.21 NORSK INSTITUTT FOR NATURFORSKNING (NINA)[*\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)*](#)

På denne bakgrunn vil vi derfor på nytt anbefale at SEAPOP blir realisert. Vi er ikke i tvil om at programmet vil dekke svært mange av de behov for kunnskap om sjøfugl som nå også er identifisert i de tre nye utredningene. Siden programmet hele veien er tilrettelagt etter et godt-nok-prinsipp, vil et samarbeid på tvers av ulike etater, sektorer og næringer være svært formålstjenlig og kostnadseffektivt for alle som deltar.

Nr. 144			
Relevans:	Alle	Jf.:	9

2.22 NORSK POLARINSTITUTT[*\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)*](#)

Det er imidlertid problematisk å forhold seg til et oppsett av scenarier som er utviklet uten å ta hensyn til drivkrefter bak utviklingen av fiskeriene. Vi savner særlig en vurdering av sannsynligheten for at aktivitetene som beskrives blir en realitet i fremtiden.

Nr. 145			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Scenariene i alle utredningene ble valgt uten en inngående analyse av drivkrefter eller en vurdering av sannsynligheten for disse.			

Likevel hadde vi ønsket at det i større grad var brukt eksempler på hva slags konsekvenser som kan opptre slik at scenariene i større grad hadde illustrert variasjonen i mulige utfall for hvordan fiskeriene kan påvirke økosystemet.

Nr. 146			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
I hvert av scenariene er det gitt eksempler på konsekvenser. Mer omfattende eksempler enn de som er gitt vil være spekulative og ikke bidra til økt forståelse av effektene av fiskeriene under de ulike scenariene.			

Scenariene for oppdrettsnæringen (kap. 12 og 13) burde ha vært koblet tettere til scenariene i kap. 5.

Nr. 147			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Scenario 3 er det eneste relevante i forhold til Kap 12 og 13, men forproduksjon til oppdrett er internasjonalt, og derfor vil en direkte kobling mellom scenario 3 og kap 12 og 13 være ukorrekt.			

Å se på samfunnsmessige effekter kun i forhold til dagens fiskerier og ikke relatert til en utvikling under ulike scenarier, gir bare "halve bildet" av konsekvensene.

Nr. 148			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Dette ville bli svært spekulativt og er derfor ikke gjort i utredningen.			

På grunn av den betydelige usikkerheten som hersker rundt hvor langt sør kongekrabben vil spres, bør forskjellige scenarier for fremtidig utbredelse drøftes i det videre arbeidet. Dette er også nødvendig i lys av synspunkter som har fremkommet fra annet forskerhold. For eksempel har fremtredende russiske forskere fremsatt en teori om at kongekrabben kan bli utbredt betydelig sør for Norge, kanskje så langt som til den iberiske halvøy (dette kom frem under HIs seminar om introduserte marine arter i Tromsø i juni 2003).

Nr. 149			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	16

På side 57 konkluderes det med at kunnskapen om de økologiske effektene er mangelfulle, og at det derfor er umulig å forutsi med sikkerhet hva effekten av et økt uttak på høyere trofisk nivå vil bli. Dette står ikke helt i samsvar med påstanden på side 68 om å minimere konkurransen fra andre topp-predatorer som sjøpattedyr ved å redusere deres bestandsnivå. I kapittel 8 s.117 vises det til at det er indikasjoner på at vågehvalbestandens størrelse har betydning for fiskebestander. På grunn av manglende kunnskap om økologiske interaksjoner, bør man være tilbakeholden med å anbefale reduksjon av sjøpattedyrbestander som et virkemiddel i fiskeforvaltningen inntil man har bedre kunnskap om effektene av dette.

Nr. 150			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Her tar Norsk Polarinstittutt tre ulike utsagn ut av sine sammenhenger og konstruerer konflikter mellom dem. På side 57 omtales kunnskaper om økologi for alle arter av sjøpattedyr generelt, på side 68 omtales sjøpattedyrøkologi i en ideel sammenheng der man ikke har usikkerhet, mens på side 117 gis en spesifikk omtale av vågehvalens økologi - en spesifikk art hvis diett man kjenner svært godt.			

NP finner det på sin plass å kommentere at utredningen i kap. 6.3 utelater ansvarsartene lunde, krykkje, grønlandssel og klappmyss med basis i at populasjonsstørrelse og utbredelse er så stor at "det er lite som taler for at disse er reelt truet per i dag". Å plassere en art som ansvarsart er et virkemiddel som skal bidra til forsvarlig forvaltning av potensielt truede og sårbare arter.

Nr. 151			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Begrunnelsen for hvorfor disse artene ikke er kommentert i kapittel 6.3 er gitt i samme kapittel. For øvrig tas standpunktet til etterretning.			

Kunnskapsmanglene på sjøfugl er ufullstendig beskrevet, hvor det kun henvises til CAFF- og NP-rapporter. Fordeling av sjøfugl, spesielt i åpent hav er et kjent kunnskapsbehov,

men kunnskapsbehovet er langt mer omfattende, slik det bl.a. fremgår av programplanen for SEAPOP (i trykk) og OEDs utredning "Konsekvenser av helårig petroleumsvirksomhet i området Lofoten - Barentshavet. Sammendragsrapoport" (OED 2003). OEDs utredning omfattet en egen delanalyse om sjøfugl, men side 112 i sammenfatningsrapporten gir et godt sammendrag av kunnskapsbehovet for sjøfugl, som til slutt oppsummeres i følgende kulepunkter:

Bestandstilørighet, i første rekke hvilke hekkeområder rekrutteres de respektive bestandene fra - Livshistorie og populasjonstrender

Temporær dynamikk; variasjoner i antall over områder og tidsvinduer (sesonger og fra år til år)

Sammenhengen mellom utbredelse av næringsorganismer og sjøfuglforekomster, særlig i åpent hav utenom hekkesesongen

Nr. 152			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
<p>Kunnskapsgrunnlaget for marine fugler er både foreldet og fragmentarisk og dette er derfor viktige påpekninger. I den videre prosessen vil kunnskapsmanglene bli ivaretatt, bla. gjennom at alle delutredninger blir bygget sammen. Fiskerimyndighetene forvalter sjøfuglens næringsgrunnlag og har ansvaret for statlig oljevernberedskap og erkjenner behovet for oppdatering og komplettering av det faglige grunnlaget. SEAPOP er tilrettelagt for også å dekke fiskeriforvaltningens kunnskapsbehov, herunder dokumentasjon vedr. bifangst. Som et ledd i målet om økosystembasert forvaltning anser vi det som viktig å videreutvikle det faglige samarbeidet på tvers og derved oppnå nye synergier mht. styrking av kunnskapsgrunnlaget.</p>			

2.23 NORUT

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

En forvaltningsplan for Barentshavet må således ha særskilt blikk for mulige konsekvenser av tiltak i kystsonen i nord, herunder også på Svalbard.

Nr. 153			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

I tillegg til de anbefalinger vi har knyttet til kommentarene over, vil vi peke på infrastrukturtiltak som vil være av stor betydning for å bidra til å fremme en god forvaltningsplan og dermed en ønsket utvikling i nord:

Nr. 154			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Det foreslåtte Nordområdesenteret (jfr Nordområdeutvalgets instilling) må realiseres ved en forskningstung institusjon i nord. Et slikt senter kan være en avgjørende kunnskapsbygger og -forvalter særlig når det gjelder forholdet til Russland.

Nr. 155			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Det må bygges et isgående forskningsfartøy som setter nasjonen i stand til å drive forskning som vil være kritisk i forhold til klimaendringer og sokkelproblematikken i Polhavet, jfr arbeidet i FNs Kontinentalsokkelkommisjon.

Nr. 156			
Relevans:	Alle	Jf.:	1

Satsingen på Svalbard som plattform for arktisk forskning må styrkes ytterligere. Svalbard har med sin tilgjengelighet og infrastruktur gode forutsetninger for å utvikles videre som den fremste plattform for forskning rundt klimaendringer og virkninger av disse. Det er viktig at også norske forskere kan delta i dette arbeidet med full tyngde.

Nr. 157			
Relevans:	Alle	Jf.:	1

Prosjektet "Barentshavet på skjerm" bør styrkes som et sentralt verktøy i arbeidet med forvaltningsplanen.

Nr. 158			
Relevans:	Alle	Jf.:	1

2.24 OLJEDIREKTORATET

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Mangel på kvantifisering av utslipp til luft

Mangel på kvantifisering av utslipp til sjø

Mangel på prognoser av utslipp til luft og sjø

Manglende utredning av konsekvenser av utslipp luft

Manglende utredning av konsekvenser av utslipp til sjø (forsøpling og ulovlige utslipp)

Nr. 159			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	28, 125

Aktuelle problemområder som omhandler begrensninger for petroleumsvirksomheten som følge av fiskerivirksomhet er listet opp men ikke utredet

Nr. 160			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Dette er kjente forhold basert på erfaringene med tilstedeværelse av både fiskertiaktivitet og petroleumsvirksomhet i både Nordsjøen og Norskehavet.			

2.25 OLJEINDUSTRIENS LANDSFORENING (OLF)

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Disse forholdene utgjør imidlertid en del av de forutsetningene som ligger til grunn for å drive petroleumsvirksomhet på norsk sokkel. OLF er enig i denne beskrivelsen.

Nr. 161			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Datagrunnlaget er imidlertid mangelfullt. Det planlagte programmet SEAPOP for forbedring av kunnskapsgrunnlaget om sjøfugl bør vurderes utvidet til også å omfatte bifangst problematikken.

Nr. 162			
Relevans:	Alle	Jf.:	9

Innenfor tidsrammen av den helhetlige forvaltningsplanen bør det være mulig å foreta estimater av de viktigste utslippene. Det bør videre vurderes å stille strengere krav til måling og rapportering av utslipp fra denne sektoren, slik at utslippssituasjonen for alle brukerne av havområdene kan sammenlignes.

Nr. 163			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	28, 125

Seismisk virksomhet reguleres i områder av fiskerimessig betydning både av hensyn til fiskeressursene (gyting mv) og til fiskeriene. De viktigste tiltak i dag er: Tids- og områdebegrensinger for innsamling av seismikk, begrensinger av aktivitetens omfang, fiskerikyndig person om bord i seismikkfartøy. Disse tiltakene er med på å minimalisere konfliktpotensialet.

Nr. 164			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

2.26 SAMARBEIDSRÅDET FOR BIOLOGISK MANGFOLD (SABIMA)**(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen)**

Vi merker oss også at scenarieanalysene viser at ytterligere ødeleggende effekter kan komme, dersom forvaltningen ikke er bærekraftig. SABIMA forventer at disse kritiske vurderingene blir førende når en helhetlig plan skal lages. Utredningen beskriver et havområde og økosystemer som allerede er hardt presset av kommersiell utnyttelse, og en helhetlig forvaltningsplan må legge stor vekt på de kumulative effektene av trykk fra mange kanter. Dette må især tas i betraktning hvis man vurderer å sette i gang nye aktiviteter med risiko for ytterligere negativ påvirkning, som f. eks. petroleumsvirksomhet.

Nr. 165			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Vi savner at scenariene i større grad utdyper hva som ville være effektene av ulike forvaltningstiltak.

Nr. 166			
Relevans:	Alle	Jf.:	1

Begrepet økosystembasert forvaltning trekkes nå stadig hyppigere fram i marin forvaltning generelt og Barentshavet spesielt. SABIMA mener det er behov for ytterligere konkretisering og operasjonalisering av begrepet.

Nr. 167			
Relevans:	Alle	Jf.:	63

Vi merker oss at man ikke kan forvente økte fiskebestander ved en moderat økning i fangst av sjøpattedyr. Dette poenget må kommuniseres bredt ut, slik at vi for fremtiden unngår avsporinger og unødig "artssjåvinisme" i diskusjoner omkring forvaltning av fiskebestandene.

Nr. 168			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Utredningene viser tydelig at det er betydelige risiki knyttet til havbruksnæringens aktiviteter, samt at en vesentlig utvidet virksomhet kan fore til et uakseptabelt press på fiskebestander til for. Vi forventer at forvaltningsplanen har dette som et viktig premiss.

Nr. 169			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	

Standpunktet tas til etterretning

Det påpekes en rekke kunnskapshull, og SABIMA forventer at forvaltningsplanen vil legge føre var-prinsippet til grunn i denne forbindelse. En helhetlig plan må gjøre konservative valg der kunnskapsgrunnlaget er dårlig og konsekvensene av ulike handlingsmønstre er usikre.

Nr. 170

Relevans:	Alle	Jf.:	20
-----------	------	------	----

Vi påpeker til slutt viktigheten av at arbeidet fram mot den samlede forvaltningsplanen må preges av god dialog mellom berørte departementer og etater og med de ulike interessentene, slik at forvaltningsplanen for Barentshavet blir et godt og fremtidsrettet dokument med eierskap forankret i hele samfunnet.

Nr. 171

Relevans:	Alle	Jf.:	
-----------	------	------	--

Forvaltningsplanen styres i en interdepartemental styringsgruppe under ledelse av Miljøverndepartementet, og det har gjennom hele prosessen vært en god dialog mellom alle deltagende departementer og etater. Vi forventer at dette gode samarbeidet vil fortsette under utarbeidelse av selve planen, og i implementeringen av denne.

2.27 SAMARBEIDSRÅDET FOR FYLKESFISKARLAGENE I NORGES RÅFISKLAGE DISTRIKT

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Imidlertid er sammenhengene kompliserte og usikre, og sannsynligheten for at det skal kunne utvikles en operasjonell forvaltningsplan på grunnlag av interaksjoner mellom fiskebestander, og økologiske sammenhenger i sin helhet, er svært liten.

Nr. 172

Relevans:	Alle	Jf.:	90
-----------	------	------	----

Rådgivning i forhold til årlige kvotebestemmelser basert på kompliserte økologiske sammenhenger vil i alle fall ikke være realistisk innen overskuelig fremtid.

Nr. 173

Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
-----------	---------	------	--

Standpunktet tas til etterretning, men det bør bemerkes at det ikke foreligger noen planer om å basere fiskerirådgivningen på kompliserte økosystemmodeller.

En stor del av det arbeidet forskerne i dag legger i å utarbeide prognoser for kommende års kvotegrunnlag burde endres til analyser av bestandsutviklingen som følge av løpende faste årlige kvoter over lengre perioder.

Nr. 174			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

I tillegg til stor usikkerhet om det meste, inneholder utredningen en del tendensiøse beskrivelser, samt noen påstander som SRN stiller spørsmål ved.

Dette gjelder spesielt punktet 6.2.2. (fiskets effekt på sjøfugl) der det generelt gis en beskrivelse av situasjonen som er betydelig mer dramatisk enn hva fiskerne opplever. Fiskernes erfaringer tilsier ikke at bifangst av sjøfugl kan være av et slikt omfang at det innvirker på sjøfuglebestanden.

Nr. 175			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	104

Mens havforskerne uttaler om loddebestanden (punkt 5.3.3.): De tre siste sammenbruddene, vist på figuren, har i all hovedsak naturlige årsaker, og er ikke menneskeskapt; uttaler ornitologene (punkt 6.2.2.): Selv om naturlige klimavariasjoner og effektforsterking gjennom endringer i trofiske interaksjoner mellom sild, lodde og torsk kan være en del av forklaringen, er det liten tvil om at høyt fiskepress bidro til sammenbrudd i disse bestandene som er nøkkelarter i de nordlige marine økosystemene.

Nr. 176			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	94

Også de samfunnsmessige konsekvenser av fiskerivirksomheter blir godt beskrevet, men beskrivelsene er ikke entydige, slik at usikkerheten blir stor.

Skal en større del av torskekvoten overføres fra trålerne til kystflåten ut fra at størrelsessammensetningen av fisken, og dermed bioøkonomisk verdi går i favør av kystflåten?

Betingelser geografisk nærhet til fiskeressursene høy andel av kvotegrunnlaget, også nasjonalt?

I hvilken grad skal reguleringene av fisket bidra til regional sysselsetting og bosetning?

Nr. 177			
Relevans:	Alle	Jf.:	25

2.28 SAMTINGET

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

For å synliggjøre viktige og avgjørende samfunnsvirkninger som følge av et økt fiske, økt skipstrafikk og konsekvenser av andre ytre påvirkninger, må det utarbeides en tilleggsutredning som dekker området 1-en nautisk mil ut fra grunnlinja og innover mot land. Tilleggsutredningen må spesielt synliggjort sjøsamiske næring og kultur med drøfting og vurderinger som favner hovedmålsettingen om at forvaltningen skal være økosystembasert og sektorovergripende.

Utredningene som er gjennomført har store kunnskapshull angående samene som urfolk. Tilleggsutredningen som her foreslås må spesielt vektlegge myndighetenes nasjonal og internasjonale forpliktelser ovenfor samene, slik de fortolkes i dag. Kan her nevne; Grunnlovens § 110 a., Menneskerettskonvensjoner som FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter av 1966 (SP), FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter av 1966 (ØSK) og ILO konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater (ILO 169), og konvensjonen om biologisk mangfold fra 1992 og FN-avtalen om bevaring og forvaltning av vandrede fiskebestander og langtmigrerende fiskebestander.

Nr. 178			
Relevans:	Alle	Jf.:	29
Se nr. 29 for kommentar om arealavgrensing.			
Når det gjelder innspillet om at det er nødvendig å få synliggjort konsekvensene for sjøsamiske næring og kultur med drøfting og vurderinger som favner hovedmålsettingen om at forvaltningen skal være økosystembasert og sektorovergrepene så vil oppfordringen tatt opp til vurdering i det videre arbeidet med forvaltningsplanen.			

Implementere "føre-var-tenkingen" når det gjelder nasjonal-, regional og lokal forvaltning av fiskeressursene med bakgrunn i nærhets- og avhengighetsprinsippet.

Nr. 179			
Relevans:	Alle	Jf.:	32

Styrke ressursgrunnlaget for kyst- og fjordflåten som beskatter stor og kjønnsmoden fisk. Kystfiskeflåten er spesielt viktig i mange kystsamfunn, og er selve bærebjelken når det gjelder næringstilpasning i det sjøsamiske området.

Nr. 180			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Strukturering som gjennomføres innen flåte og industri må samkjøres og harmoniseres med andre offentlige tiltak, slik at man ikke reduserer sysselsetting med påfølgende negativ befolkningsutvikling. Særlig gjelder dette i samisk områder (og kommuner) hvor selv små endringer får store negative utslag ettersom det allerede er få båter og fiskeanlegg/ mottaksstasjoner.

Nr. 181			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Alt fiske med trål forbys i området innenfor 12 nautiske mil ettersom dette fisket har et stort potensial når det gjelder å skade og ødelegge bentos, habitater og områder som er økologisk viktige med revlignende formasjoner.

Nr. 182			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Styrke lokalt eierskap i havbruk og fiskeri. Lokalt eierskap virker positiv inn på driften og gir bedre lokale forpliktelser og bånd, når lønnsomheten synker. Lokalt eierskap motvirker m.a.o. arbeidsledighet og fraflytting og er særdeles viktig for å skape stabilitet og utvikling i sjøsamiske områder.

Nr. 183			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Øke forskning på kystselbestanden, slik at man gjennom dette kan bedre forvaltningen av kystselbestandene samtidig som man på en bedre måte kan bevare selen som art ved endring av ytre påvirkninger.

Nr. 184			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Innføre ordninger som motvirker underrapportering av fangst og fangst av uønsket størrelse art og størrelse (bifangst). Fiskefusk må stoppes og man må bedre dagens fiskemetoder, og utvikler ny fiskeredskaper, som gjør at man i større grad enn i dag kun fanger den fiskearten og den størrelsen som man ønsker.

Nr. 185			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	142

Det må lages en tilleggsutredning som viser hvilken konsekvenser og betydning økt petroleumsvirksomhet, økt skipsfart og forandringer i ytre påvirkninger vil ha å si for reproduksjonsevnen til fisk, fugler og sjøpattedyr i Barentshavet, på kysten og i fjordene.

Nr. 186			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Dette er et kunnskapshull og vil derfor ikke kunne fylles med en ny utredning. Her må mer forskning gjennomføres.			

2.29 SAMFERDSESEDEPARTEMENTET

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

2.30 SJØFARTSDIREKTORATET

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

2.31 STATENS FORURENSINGSTILSYN (SFT)

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

2.32 TROMS FYLKESKOMMUNE

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Utredningen viser bare i begrenset grad samfunnsmessige konsekvenser av fiskeri.

Nr. 187			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	25

Valg av variabelen bedriftøkonomisk lønnsomhet for å beskrive samfunnsmessige effekter av fiskeriene er ikke tilfredstillende. Bedriftøkonomisk lønnsomhet avspeiler i stor grad gjeldende og tidligere fiskeripolitikk, ikke hva som kan skje i fremtiden. En analytisk tilnærming av samfunnsøkonomiske kostnader og ringvirkninger burde ha inngått i utredningen.

Nr. 188			
Relevans:	Alle	Jf.:	
<p>I "Forslag til program for utredning av konsekvenser av fiskeri i området Lofoten – Barentshavet" ble bedriftøkonomisk lønnsomhet valgt som en av indikatorene for samfunnsmessige konsekvenser. Som påpekt av Troms Fylkeskommune kan de samfunnsøkonomiske konsekvensene være annerledes enn de bedriftøkonomiske, og dette er problematisert i utredningen, innledningsvis under punkt 7.3. Det ville føre for langt i en slik utredning å estimere ringvirkningene av fiskerinæringen, men rapporten anerkjenner for øvrig både ringvirkninger, og det forhold at de samfunnsøkonomiske kostnader av innsatsfaktorer kan være annerledes enn de bedriftøkonomiske.</p> <p>En vil for øvrig anta at både bedriftøkonomisk og samfunnsøkonomisk lønnsomhet kan anvendes for å beskrive fremtidige scenarier.</p>			

kunnskap om økologiske interaksjoner i økosystemet

fordeling av sjøpattedyr og sjøfugl gjennom året

sikre fiskeristatistikken kvalitet

Skal en større del av kvotene overføres fra trålerene til kystflåten ut fra at størrelsessammensetningen av fisken, og dermed bioøkonomisk verdi går i favør av kystflåten?

Betingelser geografisk nærhet til fiskeressursene høy andel av kvotegrunnlaget, også nasjonalt?

I hvilken grad skal reguleringene av fisket bidra til regional sysselsetting og bosetting?

Kunnskap og forskning intensiveres med tanke på nye og alternative måter å kunne fore med i oppdrettsnæringen.

Nr. 189			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Vestfjordbassenget burde ha inngått i utredningsområdet for fiskeri da området er viktig for torsk og sild. Geografisk avgrensning av utredningsområdet til 1 nautisk mil utenfor grunnlinjen er uheldig da problemstillinger knyttet til havbruk da i stor grad faller ut. I en bærekraftig ressursforvaltning bør også viktig kunnskap om havbruk inngå.

Nr. 190			
Relevans:	Alle	Jf.:	29

Det å ivareta en god og bærekraftig ressursutnyttelse, må slik Fylkestinget ser det være en overordnet målsetting. I et helhetlig forvaltningsarbeid må fornuftig handtering av bifangst og bekjempelse av miljø — og økonomisk kriminalitet inngå.

Nr. 191			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	186

Petroleumsfrie soner utenfor sårbare områder som Lofoten må vurderes.

Nr. 192			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	1, 89

Troms fylkesting vil foreslå at en større del av torskekvoten bør overføres fra trålerne til kystflåten.

Nr. 193			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

2.33 VESTERÅLEN REGIONRÅD

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Utredningene avdekker imidlertid store kunnskapshull som må tettes dersom grunnlaget for forvaltningsplanen skal bli godt nok.

Nr. 194			
Relevans:	Alle	Jf.:	20

2. Regionrådet beklager at Vestfjordbassenget ikke er innlemmet i utredningsområdet for Helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet.

Nr. 195			
Relevans:	Alle	Jf.:	29, 191

3. Felles for alle de tre konsekvensutredningene er at det er avdekket mange og til dels alvorlige kunnskapshull på mange felt i løpet av utredningsarbeidet. Konsekvens av stor usikkerhet og manglende kunnskap medfører at «føre-var» prinsippet må tas i bruk. Men, det bør også innbære en offensiv holdning til at økt fokus på forskning og kunnskapsoppbygging vil flytte grensene for hvor føre-var prinsippet trer i kraft.

Nr. 196			
Relevans:	Alle	Jf.:	20

4. I tilknytning til forskning og kartlegging er det behov for et miljøovervåkingssystem knyttet til nordområdene.

Nr. 197			
Relevans:	Alle	Jf.:	133

5. Vesterålen regionråd vil henstille til sentrale myndigheter om å avsette ressurser til å utvikle kystsikkerheten, beredskapen og andre preventive virkemidler i nordområdene tilpasset arktisk klima og i forhold til forventet aktivitet av skipstrafikk. Oljevern miljøet på Fiskebøl i Vesterålen, med nettverk både regionalt og nasjonalt, bør innlemmes og utnyttes i dette.

Nr. 198			
Relevans:	Fiskeri, Skip, ULB	Jf.:	134

6. Vesterålen regionråd anmoder om at det klargjøres hvem som har ansvar for kompensasjon til de næringene og samfunnene som blir berørt og skadelidende av en ulykke, enten det gjelder fra skipstrafikk i området eller eventuell petroleumsvirksomhet.

Nr. 199			
Relevans:	Fiskeri, Skip, ULB	Jf.:	135

8. Vesterålen regionråd er svært bekymret for tareskogens tilbakgang langs store deler av norskekysten, innbefattet utredningsområdet.

Nr. 200			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	71

9. Bifangster i form av såkalte LUR-arter (lite utnyttbare ressurser) er en ressurs som i dag ikke ivaretas og utnyttes på en god nok måte. Regionrådet er av den oppfatning at en god og forsvarlig ressursforvaltning også innebærer å finne anvendelser og omsetningssystem for alle fiskbare ressurser som tas på de ulike fiskeredskapene. Regionrådet forventer derfor at den helhetlige forvaltningsplanen vil gjenspeile dette, gjennom at det foreslås tiltak på området.

Nr. 201			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	137

10. Vesterålen regionråd vil påpeke viktigheten av å videreutvikle effektive og skånsomme metoder for å overføre villfanget fisk til levende mellomlagring i merd.

Nr. 202			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Dette spørsmålet ligger utenfor forvaltningsplanens fysiske og forvaltningsmessige virkeområde.			

Vesterålen regionråd merker seg utredningens eksempler på sjøpattedyrenes beiting på de viktigste fiskeartene og vil framheve at fangst av sjøpattedyr kan inngå som en bærekraftig høsting.

Regionrådet vil henstille sentrale myndigheter om å bidra til og styrke det allerede sterke kunnskapsmiljøet på forvaltning og utnyttelse av sel som finnes i Nordland.

Nr. 203			
Relevans:	Fisker	Jf.:	31

13. Generelt er det store behov for forskning på både effekten av klimaendringer, forurensning inklusiv tungmetaller og persistente organiske forbindelser (POP), olje og introduserte arter. Regionrådet krever derfor at tiltak for å bote på denne situasjonen kommer klart fram i den helhetlige forvaltningsplanen. Kongekrabbe som enkeltart bør få spesiell fokus.

Nr. 204			
Relevans:	Fiskeri, Ytre	Jf.:	139

14. Vesterålen regionråd anser det som viktig at utredningen vier spredningen av kongekrabbe spesiell oppmerksomhet. Regionråd krever at det legges inn økt forskning og hardere beskatning for å hindre kongekrabbe som enkeltart i å spre seg vest av 26° østlig lengdegrad, i den helhetlige forvaltningsplanen.

Nr. 205			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	16

15. Nord-Norge er et område med næringsaktivitet som i meget sterk grad er avhengig av naturressurser. Med de utfordringene som landsdelen står overfor framover, er det svært

viktig at det settes fokus på aktivitet. Vesterålen regionråd forutsetter derfor at framdriften for arbeidet med Helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet følges.

Nr. 206			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

16. Vesterålen regionråd oppfordrer til at det opprettes et forum for sameksistens i området Lofoten — Barentshavet, slik det er opprettet for Norskehavet gjennom Havmiljøforum Norskehavet.

Nr. 207			
Relevans:	Alle	Jf.:	141

17. Vesterålen regionråd krever økt innsats mot havkriminaliteten i Barentshavet. Rovfisket og den ukontrollerte omsetningen av fisk som er avslørt, er totalt uakseptabel. Denne formen for økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet er en trussel mot fiskeressursene i Barentshavet, undergraver arbeidsplassene og er en fare for bosettingen langs kysten. De samfunnsmessige skadevirkningene av havkriminaliteten er så omfattende at det tilsier en kraftig økning i innsatsen for en bærekraftig ressursforvaltning.

Nr. 208			
Relevans:	Fisker	Jf.:	142

Vesterålen regionråd ber om at det i forvaltningsplanen for Barentshavet utarbeides egen del som ivaretar sikkerhet og beredskap hva gjelder olje, skipstrafikk og ytre påvirkning.

Nr. 209			
Relevans:	Fiskeri, Skip, ULB	Jf.:	134

2.34 WORLD WILDLIFE FUND (WWF)

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

Etter å ha gjennomgått de fire utredningene, ytre påvirkninger, fiskerier, skipsfart og petroleumsutvinning så er det noen særlig viktige konklusjoner WWF har trukket ut. Disse punktene er basert på utredningene og er å anse som fremtidige tiltak som WWF forventer at forvaltningsplanen vil foreslå at blir gjennomført:

Nr. 210			
Relevans:	Alle	Jf.:	207

Tiltak til forvaltningsplanen

- Det er ikke lenger noen tvil om at klimaforandringer kommer, og det er fryktet at konsekvensene i arktiske strøk vil bli særlige dramatiske. Norge har et stort ansvar som et

svært ressursrikt land å oppfylle Kyotoavtalen raskest mulig – og så se på muligheter for ytterligere reduisering av norske klimagassutslipp.

Nr. 211			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

- Utredningen konkluderer med at norsk naturforvaltning må ta høyde for de kommende klimaforandringer ved å heve økosystemenes motstandsdyktighet mot mulige negative effekter av klimaendringer.

Nr. 212			
Relevans:	Alle	Jf.:	jf. YTRE 5
Standpunktet tas til etterretning			

- Dersom Regjeringen velger å åpne Barentshavet for ytterligere petroleumsutvinning, så må det først gjennomføres en omfattende kartlegging av naturverdier i Barentshavet og deres sårbarhet for slik aktivitet.

Nr. 213			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

- Fiskeriene i Barentshavet er i dag den største påvirkningen på økosystemet. De største kommersielt viktige bestandene er i relativt godt hold – men er tydelig preget av tiår med hardt fiskepress. Utredningen konkluderer med at fiskepresset på torsk og reke er i overkant av det som er biologisk mest gunstig, og anbefaler en reduksjon i fiskepresset for å sikre en mer stabil bestandsutvikling i fremtida.

Nr. 214			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

- Utredningen om fiskerier konkluderer med at fiskeoppdrett i dag forbruker ca 3 ganger så mye villfisk som den produserer og scenariene for økt oppdrettsvirksomhet viser at næringa raskt vil mangle råstoff til fôr. Det er da naturlig at forvaltningsplanen ikke legger opp til økning innen fiskeoppdrett før gode alternative råvarer finnes.

Nr. 215			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	78

- Store kunnskapsmangler er identifisert i de forskjellige utredningene. Blant annet er det et fundamentalt behov for bedre kartlegging av havbunnen. Ett annet stort kunnskapshull gjelder hvilke effekt de forskjellige fiskeredskap har på både målart men også på andre arter og økosystemet rundt.

Nr. 216

Relevans:	Fiskeri	Jf.:	10
-----------	---------	------	----

Det viktige arbeidet som er påbegynt med denne forvaltningsplanen, må følges opp. WWF foreslår at det etableres et eget rådgivende organ til Regjeringen som skal ha som formål å sikre en økosystembasert forvaltning i Barentshavet basert på forvaltningsplanen.

Nr. 217

Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

I utgangspunktet mener vi derfor det ville vært mer logisk å først fastsette gode miljømål for deretter å velge konsekvensvariabler / indikatorer for å måle disse.

Nr. 218

Relevans:	Alle	Jf.:	jf. YTRE 91
At utredningene ser på konsekvenser av samlet påvirkning for så å ha en egen prosess på miljøkvalitetsmål kan ikke være problematisk. Det som er viktig, og det som bør ha hovedfokus i arbeidet med miljøkvalitetsmål, er å etablere rammebetingelser som gjør det mulig å balansere næringsinteressene knyttet til fiskeri, sjøtransport og petroleumsvirksomhet innenfor rammen av en bærekraftig utvikling. Det tas sikte på at forvaltningsplanen for Barentshavet inneholder vurdering av de samlede miljøkonsekvenser opp mot ønsket miljøtilstand i havområdet (miljøkvalitetsmål), og dermed av behovet for konsekvensreducerende tiltak.			

Helt konkret anbefaler vi at det utarbeides et diagram som viser sammenhengen mellom miljømålene, påvirkningsfaktorene og bakenforliggende årsaker / trusler.

Nr. 219

Relevans:	Alle	Jf.:	jf. YTRE 93
Standpunktet tas til etterretning			

Klare forvaltningsmål bør også inkluderes i forvaltningsplanen, og for fiskerier anbefaler WWF følgende mål: Alle fiskebestander det høstes på i Barentshavet skal høstes slik at det ikke er fare for at reproduksjonsevnen svekkes

Nr. 220			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	219

WWF mener det er viktig at forvaltningsplanen har en visjon om fremtidas Barentshav. I den forbindelse minner vi om den overordnede visjonen for nordområdene som er foreslått av det regjeringsoppnevnte Nordområdeutvalget: Norge skal, gjennom aktiv bruk av naturressurser, offensiv utenrikspolitikk og strenge miljøkrav gjøre nordområdene til et foregangsområde for bærekraftig utvikling, der kultur og natur danner grunnlaget for nyskapende næringsvirksomhet og samarbeid mellom nasjoner. Økosystem og leveområder i nordområdene skal opprettholdes intakte og uskadede. Norge skal være verdensledende på miljøkvalitet og miljøstandarder.

Nr. 221			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

For å bruke knappe ressurser så effektivt som mulig anbefaler vi derfor at forvaltningsplanen identifiserer områder som er særlig viktige for biologisk mangfold og viktige økosystem prosesser.

Nr. 222			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Videre mener WWF det er viktig at informasjon om sårbarhet for ulike påvirkninger presenteres i form av kart. Den nødvendige informasjonen vil i stor grad være tilgjengelig ved å systematisere informasjonen i delutredningene og underlagsstudiene for disse. Vi anbefaler på det sterkeste at all data om miljøverdier og sårbarhet behandles slik at det enkelt vil være mulig å oppdatere databasene med ny informasjon og slik at all informasjon er konsistent, sammenliknbar og kan brukes i et GIS.

Nr. 223			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

En klar mangel i alle utredningene er at viktige og unike naturområder ikke er identifisert, sett i forhold til den næringen som utredes. For å sikre økosystemets funksjoner og prosesser, slik målsettingen er definert i havmiljømeldinga, burde hver av utredningene ha vurdert hvilke områder, eventuelt arter eller naturtyper, som trenger beskyttelse mot ulike typer aktiviteter.

Nr. 224			
Relevans:	Alle	Jf.:	jf. YTRE 94
I utredning fiskeri er slike vurderinger gjort. En samlet vurdering er en del av arbeidet med			

Forvaltningsplanen.

FNs miljøprogram (UNEP) advarte nylig om at disse gjenværende områdene står under hardt press og bør beskyttes før det er for sent.

Nr. 225

Relevans:	Fiskeri	Jf.:	1, 4
-----------	---------	------	------

Som poengtert i pkt. 4 er store deler av UNEP rapporten om Barentshavet basert på foreldet kunnskap. At der derimot finnes områder i Barentshavet som på ulike måter er sterkt av menneskelig aktivitet er udiskutabelt, men hvordan disse bør beskyttes er en diskusjon om tiltak som hører hjemme i den videre prosessen med utarbeidelse av forvaltningsplanen.

Før det åpnes for noen ytterligere industriell aktivitet i Barentshavet, må det settes til side store verneområder der deler av Barentshavets økosystem kan få utfolde seg og utvikle seg fritt for menneskelig påvirkning.

Nr. 226

Relevans:	Alle	Jf.:	
-----------	------	------	--

Standpunktet tas til etterretning

Ut fra det materialet som har ligget til grunn for ULB synes det klart at områdene Nordland VI, Nordland VII, Troms I, Troms II, Bjørnøya Vest og Finnmark Øst samt de kystnære områdene i resten av utredningsområdet bør være opplagte kandidater til status som "petroleumsfrie områder".

Nr. 227

Relevans:	Alle	Jf.:	1, 89
-----------	------	------	-------

For å kunne styre den belastning og miljørisiko Barentshavets ressurser utsettes for, må myndighetene derfor utvikle et eget sett med akseptkriterier.

Dette er også blitt etterlyst av SFT: "For å komme frem til en god forvaltningsplan, må myndighetene utarbeide og fastsette nasjonale akseptkriterier for forurensingsrisiko i utredningsområdet. Inntil slike akseptkriterier foreligger, er det ikke mulig å vite om risikoen blir styrt riktig". Det burde derfor vært en sentral oppgave for utredningene å fremskaffe den faglige basisen for slike akseptkriterier. Dessverre er ikke dette gjort, men WWF forventer at det gjøres en grundig analyse for å finne gode akseptkriterier som kan tas i bruk i forvaltningsplanen. Nasjonale akseptkriterier må utarbeides både for den samlede (kumulative) risiko og den risiko en enkeltressurs utsettes for. I tillegg til kriterier for hvilken risiko som kan aksepteres fra enkeltsektorer. Fastsettelse av akseptkriterier må være del av en helhetlig forvaltningsplan, men utredningene burde i større grad ha levert grunnlagsinformasjon for vurdering av risiko ved ulike aktiviteter i ulike deler av Barentshavet, samt forslag til akseptkriterier for slik aktivitet.

Nr. 228

Relevans:	Alle	Jf.:	
-----------	------	------	--

Synspunktet bringes videre til styringsgruppen for forvaltningsplanen.

Tabellen over indikatorer og konsekvensvariabler som har blitt brukt i delutredningene kan være et godt utgangspunkt, men vi savner en god begrunnelse for hvorfor man har valgt de ulike variablene.

Nr. 229			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Vi registrerer at konsekvensvariablene ikke har blitt referert til på en systematisk måte i de ulike utredningene. Dette gjør det svært vanskelig å si noe meningsfylt om kumulative påvirkninger med bakgrunn i utredningene slik de foreligger. Vi savner også systematisk informasjon om kunnskapshull som er konkret knyttet til konsekvensvariablene, noe som ville vært nyttig for å fokusere forskningsinnsatsen på dette området.

Nr. 230			
Relevans:	Alle	Jf.:	jf. YTRE 98
Det er delvis riktig, men dette vil bli forsøkt kompensert i videre prosess ved hjelp av utredning av konsekvenser av samlet påvirkning, som benytter seg av scenario metodikk. Kunnskapshull er konkret opplistet i slutten av hvert kapittel og er knyttet til konsekvensvariablene der det er relevant.			

På grunn av at kunnskap om kumulative effekter er nødvendig for at forvaltningsplanen skal kunne sikre at samlet belastning ikke overgår økosystemets tåleevne (jf. Havmiljømeldinga), anbefaler WWF på det sterkeste at det settes av ressurser til å gjennomføre en egen studie som ser spesifikt på kumulative effekter. Dette arbeidet må sees i sammenheng med miljømål og nasjonale akseptkriterier for risiko.

Nr. 231			
Relevans:	Alle	Jf.:	jf. YTRE 13
Som et ledd i det videre arbeidet med forvaltningsplanen jobbes det med å sammenstille konsekvenser på tvers av alle sektorutredningene. Vurdering av kumulative (samvirkende) effekter er en del av dette arbeidet.			

Det er uheldig at ikke de forskjellige delutredningene er gjort basert på internasjonale retningslinjer for en konsekvensutredning.

Nr. 232			
Relevans:	Alle	Jf.:	jf. SKIP 244
Utredningene under forvaltningsplanen er frivillige utredninger som ikke følger plan- og bygningsloven, derav navnet "utredning av konsekvenser" i stedet for "konsekvensutredning". Det etterstrebes imidlertid metodikk som tillater tverrsektoriell sammenligning av effekter. EU-direktivet om konsekvensutredning av visse planer og programmer (2001/42/EF)			

(plandirektivet) omfatter kun framtidige planer og programmer, dvs planer og programmer som vedtas inntil 24 måneder etter 21. juli 2004 (dato for gjennomføring av direktivet), mens Plan og Bygningsloven kun gjelder for sjøområder ut til grunnlinjene. Plandirektivet er formelt sett ikke gjeldende for utredningene. Utredningene er, så langt det lot seg gjøre, likevel gjennomført i tråd med prinsippene i plandirektivets krav om miljørapport (art. 5), som reflekterer generelle krav til konsekvensutredning og identifisering av sannsynlige vesentlige effekter av planene. Avvik fra kravene til miljørapport er først og fremst manglende grunnlagsundersøkelser og fylling av kunnskapshull.

Men vi forventer at når det skal lages tilsvarende utredninger for Norskehavet og Nordsjøen, så vil internasjonale retningslinjer bli fulgt.

Nr. 233			
Relevans:	Alle	Jf.:	233

For det første er det uakseptabelt å åpne Barentshavet for én næring, - petroleum, før planen er ferdig. Og for det andre blir de forskjellige utredningene stående i et litt merkelig lys når det ikke legges skjul på at styringsgruppa, som består av de forskjellige sektordepartementene pluss miljøverndepartementet, har vært inne og lagt restriksjoner - og muligens påvirket, resultatet.

Nr. 234			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

WWF mener det er en stor svakhet at utredningene i altfor liten grad vurderer effektene av ulike forvaltningstiltak.

Nr. 235			
Relevans:	Alle	Jf.:	1

Alle scenariene burde ha inneholdt en kombinasjon av de mest aktuelle former for arealreguleringer og andre forvaltningstiltak. Flere av scenariene er langt på vei verdiløse som grunnlag for forvaltningsplanen ettersom de ikke drøfter sannsynlige effekter av tiltak

Havmiljømeldinga sier eksplisitt at: "... planen [skal] gi overordnede føringer for hvilke typer virksomhet som kan drives i de ulike delene av havområdet, og også hvilke krav som må stilles til virksomheten i de ulike områdene". For å oppfylle dette kravet burde ulike former for arealreguleringer også ha blitt vurdert i scenariebeskrivelsene. Dette er en generell svakhet som vi mener svekker utredningene som grunnlag for en helhetlig forvaltningsplan.

Nr. 236			
Relevans:	Alle	Jf.:	1
Pga rammene (se nr. 1) er det heller ikke i scenariene vurdert tiltak.			

WWF mener det er svært beklagelig hvis det er slik at politiske føringar og frykt for mulige kontroversielle forslag har ført til at effektene av mange aktuelle forvaltningstiltak ikke er tilstrekkelig utredet.

Nr. 237			
Relevans:	Alle	Jf.:	1, jf. SKIP

Et kjennetegn ved økosystemforvaltning er at den må være fleksibel. Etter WWFs vurdering er det avgjørende at prosedyrer og ansvar for slike tiltak fastsettes i den helhetlige forvaltningsplanen slik at dette framstår som forutsigbare rammebetingelser for alle aktører.

Nr. 238			
Relevans:	Alle	Jf.:	63

Vi vil oppfordre til at det i større grad tilrettelegges for at ulike interessehavere kan delta i den faktiske prosessen.

Nr. 239			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Det er lagt opp til stor åpenhet i prosessen, med lange høringsfrister, offentlige høringsmøter, seminarer mm. Allikevel skal man ikke være fremmed for at prosessen kan drives bedre, men for å få dette til må vi få en mer spesifikk tilbakemelding fra WWF om hvor de mener at åpenheten kunne vært bedre.			

Vi vil også nevne behovet for å trekke inn representanter for russiske myndigheter, vitenskapelige institusjoner og sivilt samfunn. WWF møter mye interesse for forvaltningsplanen i nord-vest Russland, og det er mye frustrasjon over at nærmest alle dokumenter kun foreligger på norsk.

Nr. 240			
Relevans:	Alle	Jf.:	27, 86

WWF ser det som en stor fordel om styringsgruppa for forvaltningsplan Barentshavet tar direkte kontakt med havressurslovutvalget og undersøker muligheten for å nevne bruk av forvaltningsplaner som et viktig verktøy blant annet for å regulere uttak av marine ressurser slik som fisk, skjell, tang og tare, sjøpattedyr og plankton.

Nr. 241			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Arbeidet med forvaltningsplanen er blitt, og vil fortsatt bli koordinert med det pågående arbeidet i havressurslovutvalget. Sentrale etater og FKD er representert i begge fora, og sikrer derved koordinering og overføring av kunnskap mellom prosessene.			

Fordi forvaltningsplanen så spesifikt gir vanndirektivet ansvaret for kystsonen, så forventer WWF at styringsgruppa for forvaltningsplanen bidrar til å gi miljømyndighetene all mulig informasjon og bidrar aktivt til at vanndirektivet vil spille en viktig rolle i kystsonen fremover.

Vanndirektivet legger opp til en kartlegging og klassifisering av økologisk status i kystsonen. WWF ser det som svært viktig at tilstanden for arter som kysttorsk, tareskog og rognkjeks blir nøyaktig kartlagt og at vanndirektivet skal legge opp til regionvise forvaltningsplaner som sikrer økosystemet i kystsonen. Disse regionale planen MÅ utarbeides i samarbeid med forvaltningsplan Barentshavet for å sikre en mest mulig effektiv forvaltning.

Nr. 242			
Relevans:	Alle	Jf.:	29

Utkast til ny naturmangfoldlov, (biomangfoldlov) kommer etter all sannsynlighet på slutten av 2004. Dette kan bli en viktig lov i norsk miljøforvaltning, og det er hensiktsmessig at NOU'en nevner bruk av forvaltningsplaner i norske havområder.

Nr. 243			
Relevans:	Alle	Jf.:	241
Den nye biomangfoldloven vil, sammen med den nye havressursloven, danne et legalt rammeverk og således være styrende for arbeidet med forvaltningsplanen.			

Det er viktig med god grunnforskning – men WWF vil også legge vekt på behovet for forvaltningsretta forskning. En god Forskningsplan for Barentshavet må utarbeides som en del av forvaltningsplanen, og WWF anbefaler at den planen også prioriterer rekkefølgen og klarlegger forventede kostnader. Forslag til prioriteringer fra WWF er blant annet:

Fornybare energikilder for å redusere Norges klimagassutslipp

Kartlegging av havbunn i Barentshavet

Mulige tiltak for å minimalisere effekten av fremtidige klimaendringer

Nye førkilder til oppdrettsfisk

Effekten av fiskeredskaper på målarter og økosystemet forøvrig

Effekter av forskjellige høstingsstrategier

Effekter av kjemikalier fra petroleumsaktivitet på økosystemet

8) Ny teknologi for rensing av ballastvann

Nr. 244			
Relevans:	Alle	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Riksrevisjonen kom med en omfattende rapport i september 2004 hvor deler av norsk fiskeriforvaltning gjennomgås. Konklusjonene er viktige og må tas inn i det videre arbeidet med forvaltningsplanen.

Nr. 245			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	64

Fiskeridepartementet har ikke evalueringer av forvaltningen, verken av om de oppnår målsetningen om bærekraftig høsting, om ressurskontrollen er effektiv. Det kan stilles spørsmål ved om ikke en forvaltning som legger opp til å ta ut maksimalt av hva som blir anbefalt hvert år, kan være i konflikt med de langsiktige målene for ressursforvaltningen.

Nr. 246			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Kapittel 10 er ment å gi en kort oversikt over relevante nasjonale og internasjonale forpliktelse, men mangler en god del for å faktisk være en fullgod oversikt. Internasjonalt kan nevnes NASCO, NAMMCO og ICCAT. WWF er skuffet over den svært korte omtalen av FN avtalen om vandrende fiskebestander og FNs retningslinjer for bærekraftig fiske.

Nr. 247			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	85
Det utvalget som er presentert i kapittel 10 omfatter de viktigste bindende avtalene Norge har inngått. Vi ser imidlertid at kapittel 10 kunne vært utvidet for å dekke flere internasjonale organisasjoner og avtaler som ikke har like bindende forpliktelser for Norge.			

2.35 ØKSNES KOMMUNE

[\(lenke til PDF-dokument av hele høringsuttalelsen\)](#)

I denne sammenheng er kartleggingen av fiskeområdene mangelfulle, lite oppdatert, ikke kvalitetssikret og har varierende deknings-grad. Det er derfor behov for å utvikle en ny felles standard for hvordan kartlegging av viktige områder for fiskerinæringene skal bli utført og for hvordan de skal bli verdiklassifisert.

Nr. 248			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Sjøpattedyrenes rolle som forbruker av utnyttbare fiskeressurser er betydelig. Omfanget av ikke-truede arter som grønlandssel og vågehval, likeså andre arter sjøpattedyr bør reduseres. Samtidig er det viktig å erverve kunnskap om hvordan man opprettholder loddebestanden slik at man unngår invasjon av grønlandssel på norskekysten som et resultat av matvandring med økt uttak av torsk.

Nr. 249			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	31

Det er viktig å øke forskningsinnsatsen rettet mot å redusere bifangst av undermålsfisk av kommersielle arter og ikke-kommersielle arter. Spesielt innen rekefiske er bifangst av småfisk et problem.

Nr. 250			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Det vil være behov for å utvikle en felles standard for hvordan kartlegging av viktige områder for fiskerinæringene skal bli utført og verdiklassifisert slik at kartleggingen blir fullstendig, oppdatert, kvalitetssikret og med full dekningsgrad

Nr. 251			
Relevans:	Fiskeri	Jf.:	
Standpunktet tas til etterretning			

Det må etableres seilingsleder eller trafikkseparasjonssystemer for fartøyer med risikolast, i tilstrekkelig avstand fra land.

Nr. 252			
Relevans:	Fiskeri, Skip	Jf.:	1